

KYADONIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

SZERKESZTOSÉG TELEFON 1-77

Éjszakai telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	1150 Lei
Félévre	600 "
Megyedévre	320 "
Egy óra	...

XI évfolyam ♦ 137. szám

1928 június 23 Szombat

* 5688 Thamusz 6 *

Cenzurat: Suclu

LIKKELET

POLITIKAI NAPILAP

Parlament és ellenparlament

Máholnap összehívják a parlament ülésszakát. Sokan ugyan úgy vélik, hogy egyhamar nem fog sor kerülni erre az alkotmányos aktusra, mert a parlament összehívásának dátuma fixirova még nincsen és Bratianu Vintila kijelentése szerint csak akkor hívják majd egybe a parlamentet, ha a kölcsönszerződés megérte már a ratifikálásra. Majd csak akkor... esetleg ad calendas Graecias — legalább is így innak a nemzeti parasztpárti lapok.

Különbözik mindegy. Egyszer csak meglesz a kölcsön is, ha másképp nem, legfeljebb súlyosabb feltételekkel kötik meg, hiszen a kormányok ma már presztizsiként a stabilizáció. Akkor pedig összeül a parlament is, hogy ratifikálja a kölcsönt, meg a feltételeket. Végeredményben ez a parlamenti szeszű merő formalitás lesz, amire csak azért van szükség, mert a kormány túlságosan gyöngöcsön ragaszkodik az irrott formákhoz. Mert a kölcsön ratifikálását el lehetné intézni házilag, egész családi alapon is, esetleg a liberális klub helyiségében. Legyenek mindegy volna, hiszen a nemzeti parasztpárt kivonulása után a parlament két háza jobban hasonlít a liberális pártkörhöz, mint az országgyűléshez.

Maradt ugyan ellenzék a kamarában és a szenátusban is, de csak annyi, mint egy csópp a tengerben. A különbség csak az, hogy egy csópp tenger vízben benne van az egész tenger képe, a csóppnyi parlamenti ellenzék pedig sehogy sem tükröződik vissza az ellenzéki pártok erőviszonyának képe. A kamarában Papecostea képviselő, aki avarescánus és a jorgista Jorga reprezentálják az ellenzékét, a szenátusban arván és magaráhagyottan Averescu tábornok buslakodik, aki jogszerint jutott be a szenátusi padsorokba.

Ilyenformán nem egészen indokolatlan az ellenzéki sajtónak az a kitétele, amely az összehívásra kerülő parlamentet pártparlamentnek nevezi s ez vezette a nemzeti parasztpártot arra a gondolatra, hogy a liberális pártparlament összeülésevel egyidejűleg ő is pártparlamentet hívjon össze, amely a bukaresti újságró szindikátus helyiségeiben fog a parlamenti formáknak megfelelően, ülésezni. Ezt a pártparlamentet a nemzeti parasztpárt ellenparlamentnek nevezi és azt vitatja, hogy sokkal inkább tarthat jogcímet a parlament elnevezésre, mert a liberális képviselőkkel és szenátorokkal tul belélt törvényhozó testületet a osendörök és egyéb hatalmi eszközök teremtették meg, míg ha a választás valóban szabad lett volna, úgy mindenütt a nemzeti parasztpárt került volna be a választásokon. A nemzeti parasztpárt épen ezért valamennyi volt képviselőjélt megválasztott képviselőnek deklarálta, részükre ellenparlament tagosságukat igazoló jegyeket bocsátott ki és a rendes parlament egyelőre bizonytalan megnyitási időpontjára összehívta őket Bukarestbe. Az ellenparlament már ki is osztotta reszortjart és kijelölte a pártinak azokat a tagjait, akik a belügyi, külügyi, pénzügyi és kisebbségi helyzetéről fognak expozét tartani.

Hogy a kormány milyen magatartást fog tanúsítani az ellenparlamenttel szemben, azt egyelőre még nem tudni. A sajtóban eddig csupán gyöngé hangok hallatszottak arról, hogy a kormány betiltaná az ellenparlament üléseit, ez azonban

szós és valószínű, hogy végsőre úgy mint Gyulafehérvárt, ezt is elnyelni fogja a kormány. Így az a nemsokára a parlamentaris államok életében egészen szokatlan színjátéknak

lehetünk tanui s a pápák s ellenpápa korának reneszánszáképen különös harc indul majd meg Bukarestben Bratianu Vintila és Maniu Gyula között a hegemoniáért.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség új vezetőségének kiáltványa

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség újonnan megválasztott kisintézőbizottsága a következő kiáltványt intézte Erdélyi cionistákhoz:

CIONISTÁK!

A temesvári konferenciával egy új munkaasztalra vetted kezdetét az erdélyi cionizmus életében. A konferencia mozgalmunk minden kérdésében fontos határozatokat hozott, amelyeknek végrehajtása egy új és termékenyebb korszak felvirágzását fogja eredményezni.

A határozatok végrehajtásával bennünket bizott meg a konferencia. Mi elvállaltuk ezt a súlyos és felelősségteljes megbízást, de már a konferencia színe előtt ünnepélyesen kijelentettük, hogy csak úgy leszünk képesek feladatunknak eleget tenni, ha a vidéki csoportok és minden egyes cionista megfelelő támogatást nyújt a vezetőségnek és eleget tesz azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket a mozgalom a cionistákra ró.

Ebben a hitben vesszük át hivatalunkat s mindannyiunkat áthat a komoly elhatározás, hogy teljes erőnkkel igyekezzünk fogunk megfelelni a fontos megbízásnak, amelyet az erdélyi cionizmus legmagasabb fóruma reánk hártott.

Első feladatunknak tekintjük az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség szervezeti és pénzügyi reorganizálását, valamint a székház alapjainak megteremtését.

Ebből a célból személyesen kívánjuk meglátogatni az összes nagyobb helyi csoportokat, közvetlen kontaktust akarunk teremteni a vezetőség és az erdélyi cionisták tömegei között, buzdítani akarjuk őket és mi magunk is biztatást akarunk nyerni tőlük a további munkához. Elvárjuk a csoportok vezetőitől, hogy kéz a kézben fognak dolgozni velünk s áldozatkész lélekkel fognak segíteni bennünket a nagyfontosságú akció lefolytatásában.

Megkezdettük egy széles alapon nyugvó kulturprogram kidolgozását

a céltudatos cionista nevelő munka érdekében, amelyet gyakorlatilag előadások, előadások szemínáriumok és héber nyelvtanfolyamok megrendezésével vélünk elérhetőnek. A vidéki csoportokat el fogjuk látni előadásokkal és előadókval, igyekezzünk fogunk a cionista világmozgalom legkiválóbb vezetőit és gondolkodóit megnyerni arra, hogy eljöjjenek hozzánk és tanítsanak bennünket. E látogatásokkal kapcsolatban gondot fogunk fordítani arra, hogy külföldi vendégeink minden alkalommal a nagyobb csoportokat is meglátogassák, úgyhogy minden számottevő csoportot éventént legalább két neves külföldi előadót láthasson vendégül. Haladéktalanul megteszük a szükséges lépéseket a szakképzési héber vándortanítók alkalmazására.

Szeretettel és odaadó munkával kívánjuk felkarolni az ifjúság ügyét

és legfőbb gondunkat fogja képezni, hogy a konferencia erre irányuló határozatai valóra váltassanak. Közös nevezőre akarjuk hozni az ifjúsági cionista nevelésének kérdését, intenzívebbé akarjuk tenni az ifjúság részvételét a gyakorlati cionista problémák megoldásában, ki akarjuk szélesíteni az ifjúsági szervezkedés kereteit s e célok érdekében a Szövetség összes szerveit és intézményeit sorompóba állítjuk.

Elsőrangú fontosságot tulajdonítunk

a zsidó lányok és asszonyok megszervezésének az országépítő munkára.

A cionista mozgalom révén új és értékes erőforrásokkal remélünk kapni feladataink megvalósításához.

Minden cionista munka csuespontjának fogjuk tekinteni

az országépítő alapok fejlesztését

és teljes erőnkkel fogunk küzdeni érte, hogy minden erdélyi zsidó, de elsősorban minden cionista teljesítse kötelességét a Keron Hajjiszoddal és Keron Kamemettel szemben.

(Folyt a 2-ik oldalon.)

A jövő háboruja

Ez a pacifista cikk különösen azért érdekes, mert a cikk szerzője Tetuan herceg spanyol tábornok és hadügyminiszter, Primo de Rivera barátja.

A jövő háborújáról nagyon sokat írtak össze és én, mint tábornok mondom, hogy Isten óvja meg az emberiséget a jövő háborútól. A háborúk nem hasonlítanak egymásra és állíthatom, hogy a jövő háboruja az utolsó világháborútól úgy különbözne, mintahogy a világháború különbözött az 1870-es német-francia háborútól. A katonai szakértők minden figyelmüket a mérges gázoknak a háboruban való alkalmazására koncentrálják, főleg a légi flották útján elérhető háborus sikerekre. Mindazonáltal úgy vélem, hogy a jövő háboruban nagy szerepe marad azért a gyalogságnak és a túzérségnek.

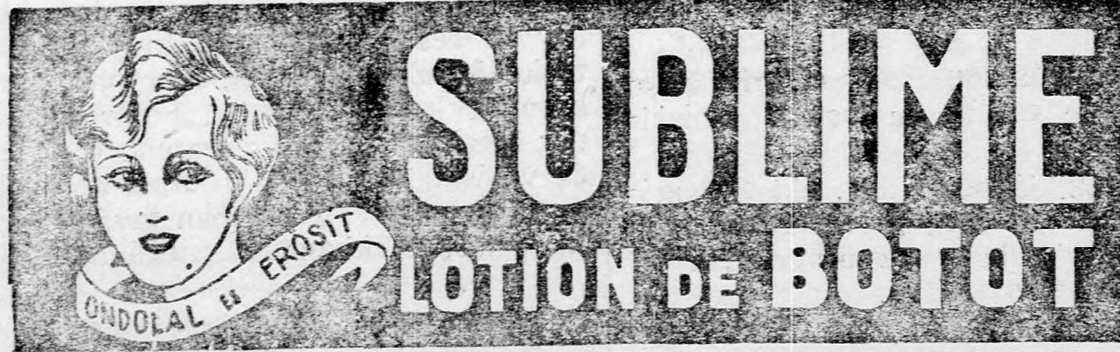
A tengeren azok a hatalmak, amelyeknek haderői nem állnak a legelső helyen, igyekezni fognak gyorsan akcióképesé tehető, kis egységeiket, mint a torpedókat és tengeralattjárókat, továbbá torpedó rombolókat megnyugtatni, hogy ilyen módon védhessék partjaikat a nagy háborus flottákkal szemben. A könnyebb egységek flottabázisuk védelme alatt igyekezni fognak erősebb egységeik municiószállítását és kereskedelmi hajózását meggátolni.

Spanyolország a maga részéről a legközelebbi leszerelési konferencia alkalmával haladéktalanul hozzá fog járulni a fegyverkezések csökkentéséhez, abban az esetben, ha ezáltal az ország határainak biztonsága is garantálva van.

De egyttal vallom, hogy mindaddig gyakorlatilag nem lehet keresztülvinni a leszerelést, amíg meg nem indul a munka egy európai Egyesült Államok megalkotása felé. És ha ezt most még nem is érhetjük el, legalább meg kellene teremteni az európai békeszövetséget, amely kell, hogy egy nemzetközi bíróság felett rendelkezze. A bíróság erejét pedig nagy nemzetközi hadsereg támogassa. Ennek a bíróságnak a feladata lenne megbüntetni a békebontókat, főleg azonban abban állana a feladata, hogy megelőzzen minden háborúságot. Minden államnak ebben az esetben kötelessége lenne egyfelől lemondani felségjogairól, másfelől alkalmazkodni kellene a béke érdekében a nemzetközi szervezet intézkedéseire. Nem újdonság ez: Primo de Rivera már szóvalatle egyik proklamációjában ezt a gondolatot, amelynek így adott kifejezést:

„A fegyveres haderők nemzeti jellegük helyett nemzetközi jellegűek, még abban az esetben is, ha annak a nemzetnek a területén vagy abban a köztöjében állomásoznak, amely őket felszerelte.”

A szövetséghez tartozó minden nemzet erejéhez képest aránylagosan járulna hozzá a nemzetközi hadsereg fenntartásához. Anglia, Franciaország, Itália és Németország 11 százalékkal, Spanyolország 7 százalékkal, a többi államok pedig 4, 3, 2 illetve 1 százalékkal. Ilyen módon a nagyhatalmak együtt haderői csak 44 százalékat alkotnák a nemzetközi hadseregnek, vagyis a felénél kevesebbet, ami azt jelentené, hogy nem kellene tartani a nagyhatalmaknak fegyveres túlsúlytól. Ugyancsak Primo de Riverától ered az a gondolat is, hogy ennek a nemzetközi hadseregnek főhadiszállása Genf legyen és parancsokat csakis a nagy nemzetközi bíróságtól fogadhat el.

Petroleummentes hajszesz azonnal megszünteti a hajhullást.
Kapható drogeriákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.
Vezérképviselő: B. L. A. X., București, Strada Batistei No 14.

személyes 21.
visszhang-
működését.
mialatt a
ztam, és a
szelről össze-
innepelie ve-
a hír nagy-
megkap-
násolatát is
m általános
szegény drá-
Az eset ré-
még mindig
rnek a nyo-
adtam apó-
ogy a köny-
elolvasni. A
ekonomiyabb
azdagságak
elfuvalkodott
tudja-e ön-
? Ön egyet-
nagy gyűj-
il. kedves
adóssággal,
egyetlen
záloggal tul-
keményszivü
nytelen va-
cselekedni.
szhangia len
magának
tehermen-
vá ön és
nának, ahol
dolgozhat-
vakamelyest
bizonyára
nincsen jo-
rádjam egy
nenjen, ve-
visszhang-
bé szemeim
nkároft és
hogy bol-
égük, ha a
ot sem ne-
de erről
téptek ben-
lékek
ákok
junak.
ák.
sznés
zsef
aria 15.
ban
példány
nyvosztá-
pp No. 10.

A Zs. N. Sz. ktáltványának folytatása

Addig is, míg az országos Zsidó Párt terve megvalósul, eltökélt szándékunk, hogy

a Szövetség cionista és belpolitikai tevékenységét a Szövetség munkaprogramján belül úgy személyileg, mint technikailag szíjvelődjük

és a két munkakört akként koordináljuk, hogy egyik tevékenység sohasem abszorbálhassa a másikat és legfőbb gondunkat fogja képezni, hogy a szoroson vett cionista feladatok prioritását az egész vonalon biztosítsuk.

Továbbra is fenntartjuk, sőt igyekezni fogunk kiépíteni jogvédelmi szervezetünket,

amely miként a múltban, ezután is önzetlenül fog rendelkezésére állani jogi segítségért hozzáfutóknak.

Nagy vonásokban ezek azok a közvetlen célok, amelyeknek megvalósítására törekszünk és amely munkához minden

igaz cionista közreműködését és áldozatkészségét kérjük és várjuk.

Mozgalmunk ebben az esztendőben nevezetes határállomáshoz érkezik. Ez év őszén lesz tíz esztendeje annak, hogy Erdélyben kibontottuk a zsidó nemzeti gondolat zászlaját. Megtesszük a szükséges lépéseket, hogy Erdély zsidósága méltó módon ünnepelje meg a nevezetes évfordulót. A legszebb ünneplés azonban az lesz, ha ezévi munkánkkal megkoronázzuk az elmúlt tíz esztendő megpróbáltatásokkal teli küzdelmeit és ezzel új lendületet és új életenergiákat adunk mozgalmunknak.

Cluj, 5688, Tamás 5.—1928 június 22.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Kisintézőbizottsága.

Dr. Fischer József elnök,

Fischer Lipót, dr. Marton Ernő, Noszán Mór, Rosenfeld Sándor.

Dr. Krémer Armin, dr. Szónyi Géza, Weinberger Nándor, dr. Fenichel József.

vízbe ugrott s már-már elérte a stadiont, amikor egy portás észrevette. Azonnal lefűlt és jelentést tett az olimpiai bizottságnak. A bizottság azonban méltányolta a fanatikus fardozásait és az ezer kilométeres bicikliztat egy szabadjeggyel honorálta a — diszpályba. A szegény, ha tudta volna, mi lesz az eredmény: ott hon maradt volna a békességes Münchenben, a kék Izár mellett.

volt. Egy belgiumi ur öt darab ezerfrankost mellélt leveléhez. Nem kapott jegyet. Némelyek fényképeiket küldték be, polgári és egyenruhákban. Hölgyek elegáns toalettiükkel fényképeztették le magukat és ezt küldték be. Azt írták egyesek, hogy «nem bír kevés fontossággal az, hogy a döntőmérkőzésen elegáns közönség legyen jelen». Nem kaptak jegyet. Henrik hercegnek két fivére Mecklenburgból két jegyet akart: a döntőmérkőzését is érdekelte. Az olimpiai bizottság azonban tüntetett náratlan-ságával és nem tett kivételt. Vilma királynő két sógora sem kapott jegyet.

Olimpiai csodabogarak

Vége a futballolimpiásznak és most már mindenki mérlegre teheti az eredményeket. Az apróbb olimpiai »szencziók« mellett érzéketlenül haladt el a holland és a nemzetközi társaság. Pedig igen érdekes epizódok történtek, amelyek közül párat sikerült megjegyeznünk. Ime:

Amikor a nagy mérkőzés folyt Uruguay és Hollandia futbalcsapatjai között, természetesen minden jegy elkelt sőt már 2—3 ezer százalékos felárakat is ígértek egy jegvért. Voltak, akik 26 órán keresztül állottak a jegyelosztó iroda előtt, csak hogy első legyenek. Horribilis árakat ígértek egy-egy állóhelyért is. Főként a gazdag külföldiek: angolok, amerikaiak, akik ilyen akartak lenni a párisi bajnok első olimpiai mérkőzésén, követtek el mindent, hogy jegyhez jussanak.

Ekkor történt, hogy egy német polgár, aki véletlenül abban a szerencsés helyzetben volt, hogy a mérkőzést megnézhetné, mert az összes mérkőzésekre bérletet vett. Amsterdam felé igyekezett. Amikor a Central Stationnál villanyosra ül, hogy a stadionhoz menjen, boldogan mesélgette a villanyosban, hogy neki van jegye és most megy a stadionba, hogy Hollandia—Uruguay összecsapását lássa. Egy gazdagos öltözött amerikai megértette miről van szó és tört németül megkérdezte a jegy boldog tulajdonosát:

— Mennyibe került a jegye?
— Bérletem van és egy jegy három forintomba jön.

— Adok önnek 300 forintot érte!
— Ide a pénzt! — mozdta a hágai polgár.

Es a következő pillanatban háromszáz forint volt a markában. De a mi hágai barátunk most már kíváncsiságból szintén a stadionhoz tartott, ahol a jegyüzérek, akik továbbadás végett jegyeket vettek, ellettek a stadion terét és mendegeknek ajánlottak jegyeiket. Ekkor a jegyeknek már mind kevesebb értékük lett, mivel-hogy a mérkőzés idejétől már csak kevés idő választott el. És így történt, hogy a jó hágai polgár is vett jegyet 10 forintért. Így tehát a meccset is megnézte és ezenkívül még keresett 290 forintot.

Ugyancsak a holland—uruguay meccsnél történt, hogy egy postaszolgálatos trombitával a stadion felé haladt. A jegyszédnek azt mondta, hogy ő az olimpiai bizottságtól megbízást kapott, hogy a hollandusok győzelme esetén, a marathoni toronyból trombitaszóval tudassa ezt a stadion előtti nagy tömeggel. A jegyszédő a postás biztos fellépésében nem gyanított egy sportrajongót, aki ilyen módon akar a nagy mérkőzés tanúja lenni. Beengedte és a sportsmann felmászott a marathoni toronyra. (40 méter). A jegyszédő azonban lekiismeretfurdalást érzett, hogy nem igazoltatta a postást és ezért elküldötte egyik kollégáját, hogy hozza le a postást igazolás végett. A postás mit tehetett, lejött a toronyból. Igazolta is magát egy borítékkal, amely az ő nevére jött a bizottságtól. A levélborítékban nem volt semmi, de a borítékot elég bizonyítéknak vette a jegyszédő és ezek után újra felmászott a toronyra. Később kijött az egyik bizottsági tag és attól kért információt a jegyszédő. Ez semmiről sem tudott. A postást ismételtén vallatásra fogták:

— Kérem én megbízást kaptam...
— Kitél?
— Kérem, én négyszer másztam meg a 40 méteres tornyot!...

A bizottsági tag megsajnálta a sportrajongót és így szólt hozzá:

— No, másszon csak újra fel a toronyra, de eszébe ne jusson trombitálni.

A derék, jó postásnak, aki 240 méteres utat tett meg a levegőben, meg kellett érnie, hogy az uruguayiak legyőzték kedvenceit...

A német—uruguayi futballmérkőzésre egy szegény diák Münchenből kerékpáron jött Amsterdamba. Jegye a meccsre nem volt. A stadion mögött van egy tó, annak az átúszásával akart bejutni a stadionba. Ruhástól a

A döntőmérkőzést 250.000 ember akarta megnézni. Ennyi sportrajongó fordult levelében jegyért. Érkeztek olyan levelek, amelyekben a rendes jegy árának tízszerese, huszszorosa

Egy asszony szeretőjével meggyilkolta a férjét, azután filmdrámát írtak a gyilkosságról

Több mint egy év után a film vezetett a nyomára Pernetto berlini kereskedő gyilkosainak

Berlin, június 22. Tegnap Berlinben két letartóztatás történt, amely valószínűleg alkalmas arra, hogy az utóbbi évek legutózatásosabb bűnügyeiről leírta le a leplet. A rendőrség emberei tegnap meglelték Gleissner János gyümölcsnagykereskedő, valamint Pernetto Hugóné nevű kereskedőözvegy lakásán és mind a kettőt letartóztatták azzal a gyanúval, hogy együttesen el-tették lábálól a múlt év májusában Pernetto Hugót. A múlt év május 12-én megjelent a rendőrségen Pernettoné és közölte, hogy férje, Pernetto Hugó agyonlőtte magát. A rendőri bizottság a helyszínen vértocsában fekvő megtalálta Pernetto Hugó holttestét. A halott mellett revolver feküdt, amelyről az asszony azt mondta, hogy férje tulajdona. Az asztalon volt egy bucsulevél, amely látszólag Pernetto kezírása volt és amelyben közölte, hogy önként távozik az életből. Kétségtelennek látszott az öngyilkosság és a rendőrség megadta a temetési engedélyt. Néhány héttel később a rendőrség, bizonyos körülmények összejátszása folytán mégis kételkedni kezdett és bizalmas nyomozás után megállapította, hogy a revolver, amelyen a fegyverkereskedés címe és a revolver száma bele volt vésve, Gleissner János nagykereskedő tulajdona volt. Pernetto asszony ekkor kijelentette, hogy Gleissner bizalmas barátságban élt férjével és valószínűleg kölcsön kapta a revolvért. A rendőrség azonban tovább nyomozott és csakhamar megállapította,

hogy Pernettoné évek óta szerelmi viszonyt folytatott Gleissnerrel. Röviddel férje halála után Pernettoné közös háztartásra lépett Gleissnerrel. Ez év januárjában a rendőrség a kezei között levő gyanúkok alapján letartóztatta Gleissnert és Pernettonét, de bizonyítékok hiányában kénytelen volt mindkettőjüket szabadlábra helyezni. A napokban azután váratlan fordulat történt az ügyben.

Gleissner és Pernettoné együttesen filmdrámát írtak és ebben pontosan úgy van leírva egy gyilkosság, ahogyan a rendőrség hipotéziseiből összeállította Pernetto gyilkosságának körülményeit. A film megjelenése után a rendőrség váratlanul ismét letartóztalta Gleissnert és Pernettonét, akik az események váratlan fordulata következtében, már első kihallgatásuknál elmentmondásokba keveredtek. Bár Gleissner még mindig tagadja a gyilkosságot, annyi bevallott már, hogy Pernettonak nagyobb összeggel tartozott. Az asszony viszont bevallotta, hogy ő bírta reá férjét nagyobb életbiztosítás megkötésére. Az írásszakértők véleménye szerint Pernetto bucsulevele feltehetően hamisítvány és valószínűleg valamelyik ismert okirathamisítóval készítette el azt a gyilkos feleség. Ilyen körülmények között az ügyészség elrendelte Gleissner és Pernettoné fogvatartását.

Hirdessen az Uj Keletben

Mottó:
Zongora vetél
bizalom dolga

Legnagyobb garancia erre az 58 év óta fennálló

Triska I. cég

cég kiűnő hírneve, mint egyetlen és legnagyobb szaküzlet Erdélyben. — Förster viágmárka vezérképviselése.

Zongorák

ka. hatók hosszabb részletfizetési feltétel mellett is. — Cluj, Strada Saguna 14. — Telefonszám 4-19.

SELECT mozgó Előadások kezdete fél 4, fél 7, fél 10 órakor. Szókvánatra

CASANOVA

világhírű film reprice, főszerepben I. Mosjoukine, Jenny Jugo, Diana Karen

Jön „Veronika nővér”. Főszerepben Paul Richter és Aud Egede Nissen

A Kelet...
Páris...
Az ut...
leg uj...
a két...
francia...
m

Véget ért a kisantant konferencia

A Kellog javaslat szerepelt a konferencia mai ülésének napirendjén

(Bucaresti-Bukarest, június 22. Az Új Kelet tud.) Kérvapi tanácskozás után ma este véget ért a kisantant-konferencia. A három külügyminiszter tanácskozásainak sarkpontja a békeszerződések revíziójára vonatkozó propaganda elleni állásfoglalás volt, amelynek eredményeképpen született meg a lapunk tegnapi számában közölt éles tilakozó kommuniqué. A külügyminiszterek eddigi tanácskozásainak legkülönösebb a külpolitikai kérdésekben megkezdésén tömpított volt és a tanácskozásokról kiadott kommuniqué a szokásos semmitmondó diplomáciai stílusba voltak megfogalmazva, adig mos először a békrevízióra vonatkozó kérdésben a konferencia felülről éles hangot használt.

A tanácskozások során Titulescu és Marinkovic lezserelték Benes külügyminisztert, aki tudvaleg nemrégiben a Dunai-konföderációnak igyekezett hangulatot teremteni és ilyen értelmű megbeszéléseket folytatott legutóbbi külföldi útjának során. Ez a kérdés a kisantant-konferencia után legalább is egy időre lekerült a napirendről és Benes legfeljebb gazdasági téren fogja tovább propagálni konföderációs terveit.

Tegnap este Titulescu külügyminiszter fogadta a lapok munkatársait és nyilatkozatot tett előttük a kisantant

konferencia tárgyalásairól s főképen a tárgyalásokról kiadott kommuniquérol. Titulescu külügyminiszter kijelentette, hogy a kommuniqué nem egyszereu hir a lapok részére, hanem kategorikus elhatározása a három kormányának, amelyek megállapították közös politikájukat. A tegnapi ülésen megbeszélés tárgyát képezte a Kellog-féle háboruellenes szerződés.

A ma délelőtti ülésen a külügyminiszterek folytatták a Kellog-javaslatról folyó tárgyalásaikat és megvitaták a tegnapi esti kommuniquében jelzett kérdéseket. Délután 5 órakor tartotta a három külügyminiszter a záró konferenciát.

Lengyelország közvetítő szerepre törekszik a kisantant és a balti államok között

Páris, június 22. A rövid látogatásra Párisban időző lengyel külügyminiszter nem tartozik sem a nagyképi sem a rejtélyeskedő államférfiak közé. Nyiltmodoru, közvetlen, fiatalos ember, kinek láthatólag nincsen titkolni valója s nem kell bizonytalankodást, vagy gondolatszegénységet, vájt és cizellált semmitmondások közé rejtene.

»Párisi látogatásommal« — felelte bevezető udvariassági kérdésemre — »a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve, minthogy az másképp nem is volt elgondolható. Mint mindig, nagyon szívesen fogadtak. Beszéltem Doumergue elnökkel, Poincaré miniszterrel, egész sor ismeri államférfival, Berthelot külügyi államtitkárral s természetesen több ízben Aristide Brianddal is, ki súlyos betegsége után ismét kitünően összehozta magát. Megsövényodott, de ez jól áll neki s egyébként a lehető legközelebb mondhatnám fiatalos benyomást tette rám. Régi jó kedélyből igazán semmit sem vesztett. Különben úgy velek, mint más francia kollegáimmal mindig élvezet konferálni, mert politikai felfogásunk, érdekeink és törekvéseink a legnagyobb mértékben konkordálnak. A lengyel kérdésekben mindenképp teljesen egyformán gondolkozunk s másrészt a Franciaországot érdeklő kérdésekben is felfogásom megegyezik az övékkel.«

— Így például — mondtam — a német-francia kérdésekben? Mint gondolkozik Excellenciád a Rajnavidék iránteséről?

»Egészen úgy, mint Briand« — felelte a miniszter. »A kérdést igen nagy fontosságúnak tartom, azt semmiesetre elhamarkodni nem szabad. Úriteni mindig lehet valamely földsvót, azt újra megszálni viszont lehetetlen színté. Ezért nagyon érthető, hogy a franciák az irítés előtt akarnak megfelelő békegaranciákat. Megfelelőket, mondom, vagyis amelyek a francia határ biztonságára nézve teljesen megnyugtatók.«

Az új német parlament felfehetőleg újabb közeledést fog jelenteni a két szomszédország között: a francia kormányférfiak optimizmussal tekintenek elébe.

Varsó és Berlin

— És Excellenciád? — kérdeztem. »En is természetesen!« volt a válasz. »Reményekre jogosít lengyel szempontból, hogy az új német parlamentben kevesebb zavuk van a reakciós nagyvagróknak, kik mindig a legtöbb nehézséget támasztották egy megfelelő lengyel-német kereskedelmi és vámszerződés ellen. Egész világos ugyebár, hogy vámkedvezmények csak kölcsönös engedékenységek alapján állapíthatók meg. Hogy mi könnyebbségeket adjunk a német ipari behozatal számára, annak előfeltétele, hogy viszont Németország ne nehezítse meg a mi agrárkivitelünket. Most természetesen még a várakozás álláspontján állunk a németekkel szemben, de felteszem, hogy a mostani, az ipari érdekek iránt nem közömbös parlamenti többség honorálni fogja Lengyelország jogos kívánságait.«

— És a nemzetiségi kérdés? — kérdeztem. A német panaszok a lengyel területen élő német kisebbségek sorsa felett feszült atmoszférát teremthetnek a két szomszédország között.

»E téren is egyre javul a helyzet« — felelte a lengyel külügyminiszter. »Legtöbb bajunk a sziléziai németiséggel van természetesen, hol a Volksbund nagyon erősen meg van szervezve és az állandó érzékenykedés és dacoskodás politikáját követi. Mióta azonban a hágai bíróság maga teljes mértékben a lengyel álláspontot honorálta a vitás iskolakérdésekben, azóta a kedélyek Sziléziában is lecsillapodtak némileg. Mindamellott a sziléziai Volksbund ma is minden csekélységgel a népszövetség elé szalad. Ha valamely falusi iskola nincsen elég közel az egves német tanvához: rögtön kész Genfben a panasz. Végül maga Schubert is azt mondta a legutóbbi genfi tárgyaláskor, hogy a Volksbund túlzásba viszi a sérelmi politikáját.«

A »Korridor«-ban ilyen bajok nincsenek, minthogy az ottlakó németek a lakosság legfeljebb hat százalékát teszik. Danzigban a legnagyobb a rend. A város virul és kikötője állandóan tulszúfolt. A hallatlanul megnövekedett forgalmat már nem is bírja meg. Egyik oka ennek persze az is, hogy a litvánokkal való áldatlan viszonyunknál fogva a Nvemen, ha el-

méletileg nem is, de gyakorlatilag számunkra teljesen zárva van.«

A moszkvai szomszedság

— A litván kérdésben nincs Németország ellen panaszuk? — kérdeztem.

»Nincsen« — felelte Zalesky. »A hivatalos Németország a legkorrektebbül viselkedik. Egyáltalában nem igyekszik nehezíteni a helyzetet. Sajnos nem mondhatnám ugyanazt a német nacionalista szervezetekről, melyek Kovnoban semmi alkalmat el nem mulasztanak a zavargások szítására és a lengyelgyűlölet felkeltésére... Ebben a békeellenes törekvésekben egyébként (mint mindig) csodálatosan megegyeznek az orosz kommunista szervezetekkel kik ugyan csak fújják a tüzet Kovnoban ellenük.«

— Milyen a viszonyuk általában Szovjetoroszországgal? — kérdeztem e kapcsolatban.

»Kielégítő« — felelte a külügyminiszter. »Normális, amennyiben evvel az országgal bármilyen viszony normálisnak mondható. Szovjetekkel két okból nagyon nehéz boldogulni. Érezve a maguk helyzetének labilitását, hallatlanul bizalmatlanok. Mindenütt, a legabszurdabb kapcsolatokon is Angliát szimatolják és angol intrikárról álmodnak. Másrészt az ő külkereskedelmi monopóliumuk ugyszólván lehetetlené tesz, vagy legalább is roppantul megnehezíti minden normális kereskedelmi viszonylatot. Az ember ahhoz van szokva, hogy bármilyen állambeli kereskedő a maga hasznára szerint vásárol és ad el. Szovjetoroszországban ez nincsen így ott az állam a kereskedő és minden vételét nem kereskedelmi, hanem politikai szempontok iránvítják. Ez a szomszédokra nézve is kellemetlen állapot...«

A litván konfliktus

— Hogy áll valójában a litván kérdés? — kérdeztem. »Bizony« — mondtam elkomorodva a külügyminiszter — »a litvánokkal való viszonylatunk igen kellemetlen pontja külügyi helyzetünknek. Igazán nem mondható rózsásnak a dolog. A multkori népszövetségi határozatok értelmében három vegyes bizottság is fáradozott Königsbergben, Varsóban, Berlinben a differenciák elsimításán a határkérdésekben, a közeledés és kereskedelmi kapcsolatok kérdéseiben. Mi mindhárom bizottságnak beryújtottuk iavaslatainkat, de a litvánok valamennyit visszavetették, más javaslatokkal sem szívesen álltak elő és egyáltalán oly kétségtelen rosszakaratot tanúsítottak, hogy minde bizottságok

közül egyedül a berlini tudott egy minimális és praktikus szempontból teljesen hatástalan eredményességgel elérni. A helyzet tovább is fölöttébb kényelmetlen és bizonytalan: a közeledés a két ország között még ma is ugyszólván teljesen lehetetlen a litvánok a tényleges határokat nem ismerik el és az állapot sem normálisnak, sem békésnek nem mondható. Mi lengyelek, itt is a türelem és várakozás álláspontját foglaljuk el. Talán idővel majd csak jobb belátás kerekedik felül Kovnoban is, hiszen a békes megegyezés mindkettőnknek, sőt egész Európának is érdeke!... Ha azonban pozitív eredmény nincsen is, mégis észlelhető Litvániában a Lengyelország elleni irritáltságok némi enyhülése. Egyes kovnoi notabilitások ujabban mégis átrándultak már Varsóba. A litván kormány megállapíthatta Genfben, hogy harcias felfogásával mennyire egyedül, sőt izoláltan maradt minden kormányok képviselői között. S ez a tény mégis csak némi megmondolásra késztet Kovnoban. is. — Annál inkább, mert — mint már a mondottakból is kitünik — többi szomszédaival kivétel nélkül kieliégti és békés Lengyelország viszonya.«

Lengyelország és a kisantant

— Így — mondtam — a kisantant tal s az oly nehezen alakuló balti szövetséggel is bizonyára. Hisz ismétleten volt arról szó, hogy Lengyelország a kisantanthoz, vagy pedig a balti kereskedelmi szövetségéhez csatlakozna?

»Valóban« — felelte Zalesky — »ugy a balti, mint a balkáni államokkal a legszívelebb jóbarátságot tartjuk fenn. Csehszlovákiával és nevezetesen Jugoszláviával való felettebb szívélyes viszonyunkat mutatja különben a legutóbb kötött kereskedelmi szerződésünk is. Mindamellott a kisantantba nem fogunk és nem akarunk beépni semmi esetre, minthogy a kisantant voltaképen létező a trianoni szerződés megvédése, amit ha helyeselnék is, az kevésbé életérdekeink, mint nekik, minthogy abban nem vagyunk közvetlenül érdekelve és közöttünk és a magyarok között szintén zavartalan a jövőszony.«

Lengyelországnak talán épen az a rendeltetése, hogy mintegy összekötő kapocs legyen a balti és balkáni államszövetség között..

A sokat emlegetett balti szövetség egyébként nem áll közel megalakulásához. Az oroszok természetesen minden elkövetnek, hogy megakadályozzák a balti egységet és annak bizony sok nehézsége is van még. Mi mindenesetre szívből örülünk neki, ha a balti államok jól megértik egymást és ha ennél szorosabb kapcsolatba lépnek egymással. Hasznára válna ez Lengyelországnak is, (minthogy egyáltalán az államszövetségek létrejötte elősegíti az európai békét és az európai egység kialakulását). A balti egység nagyon megkönyvitene persze a lengyel-litván konfliktus békés elintézését is. Talán az új rigai kormány, mely belpolitikai strukturájában is jobban megfelel a szomszédokénak, több eredményt fog elérhetni a balti egység tekintetében is...«

B. K.

HOTEL LOUVRE

Bukarest, Str. Carol 4.

Teljesen átalakítva és szépen butorozva újból

megnyilt.

Szoba 169 leltől felfelé kapható.

Az igazgalóság

Szépség, fiatalaság titka

az arcbőr helyes ápolása. — Ez pedig csakis kizárólagosan a világhírű „Mária szeplő-crém“ mel érhető el. A krém ára 35 lef. Puder 20 és 35 Sz. ppan 18 lef. Postán is megrendelhető. 1 óleimél portómentes szétküldés. Megrendült kapható. Főlelakat Császár, vővevszertár, Te. Mures

Véget ért a kisantant konferencia

A Kellog javaslat szerepelt a konferencia mai ülésének napirendjén

(Bucaresti-Bukarest, június 22. Az Új Kelet tud.) Kérvapi tanácskozás után ma este véget ért a kisantant-konferencia. A három külügyminiszter tanácskozásainak sarkpontja a békeszerződés revíziójára vonatkozó propaganda elleni alkáfogadás volt, amelynek eredményeképpen született meg a napunk tegnapi számában közölt és a következő kommuniké. Míg a külügyminiszterek eddigi tanácskozásainak főleg különösen a külpolitikai kérdéseken megkezdődött a tómpított volt és a tanácskozásokról kiadott kommuniké a szokásos semmitmondó diplomáciai stílusba voltak megfogalmazva, adig mos először a békerevizóra vo-

natkozó kérdésben a konferencia feltűnően éles hangot használt.

A tanácskozások során Titulescu és Marinkovic leszerelték Benes külügyminisztert, aki tudvalevőleg nemrégiben a Dunai-konföderációnak igyekezett hangulatot teremteni és ilyen értelmű megbeszéléseket folytatott legutóbbi külföldi útjának során. Ez a kérdés a kisantant-konferencia utáni legalább is egy időre lekerült a napirendről és Benes legfeljebb gazdasági téren fogja tovább propagálni konföderációs terveit.

Tegnap este Titulescu külügyminiszter fogadta a lapok munkatársait és nyilatkozatot tett előttük a kisantant

konferencia tárgyalásairól s főképen a árgyalásokról kiadott kommunikéről. Titulescu külügyminiszter kijelentette, hogy a kommuniké nem egyszerű hír a lapok részére, hanem kategórikus elhatározása a három kormányknak, amelyek megállapították közös politikájukat. A tegnapi ülésen megbeszélés tárgyát képezte a Kellog-féle háborúellenes szerződés.

A ma délelőtti ülésen a külügyminiszterek folytatták a Kellog-javaslatról folyó tárgyalásaikat és megvitaták a tegnapi esti kommunikében jelzett kérdéseket. Délután 5 órakor tartotta a három külügyminiszter a záró konferenciát.

Lengyelország közvetítő szerepre törekszik a kisantant és a balti államok között

Páris, június 22. A rövid látogatásra Párisban időző lengyel külügyminiszter nem tartozik sem a nagyképi sem a rejtélyeskedő államférfiak közé. Nyiltmodoru, közvetlen, fiatalos ember. Kinek láthatólag nincsen titkolni valója s nem kell bizonytalankodást, vagy gondolatszegénységet, vájt és elzárkózott semmitmondások közé rejtenie.

«Párisi látogatásommal» — felelte bevezető udvariassági kérdésekre — «a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve, minthogy az másképp nem is volt elgondolható. Mint mindig nagyon szívesen fogadtak. Beszéltem Doumergue elnökkel, Poincaré miniszterekkel, egész sor ismert államférfival, Berthelot külügyi államférfiakkal s természetesen több ízben Aristide Brianddal is, ki súlyos betegsége után ismét kitűnően összerendezte magát. Megsövényodott, de ez jól áll neki s egyébként a lehető legjobb mondhatnám fiatalos benyomást tette rám. Régi jó kedélyéből igazán semmit sem vesztett. Különben úgy vele, mint más francia kollegáimmal mindig élvezet konferenciáim, mert politikai felfogásunk, érdekeink és törekvéseink a legnagyobb mértékben konkordálnak. A lengyel kérdésekben mindenekfelett teljesen egyformán gondolkozunk s másrészt a Franciaországot érdeklő kérdésekben is felfogásom megegyezik az övékkel.»

— Így például — mondottam — a német-francia kérdésekben? Mint gondolkozik Excellenciád a Rajnavidék üritéséről?

«Egészen úgy, mint Briand» — felelte a miniszter. «A kérdést igen nagy fontosságúnak tartom, azt semmiesetre elharmarkodni nem szabad. Üriteni mindig lehet valamely földszívet, azt újra megszállni viszont lehetetlen színté. Ezért nagyon érthető, hogy a franciák az ürités előtt akarnak megfelelő békegaranciákat. Megfelelőket, mondom, vagyis amelyek a francia határ biztonságára nézve teljesen meg nyugtatják.»

Az új német parlament feltehetőleg újabb közeledést fog jelenteni a két szomszédország között: a francia kormányváltások optimizmussal tekintenek elébe.

Varsó és Berlin

— És Excellenciád? — kérdeztem. «En is természetesen!» volt a válasz. «Reményekre jogosít lengyel szempontból, hogy az új német parlamentben kevesebb szavak van a reakciós nagyvárosoknak kik mindig a legtöbb nehézséget támasztották egy megfelelő lengyel-német kereskedelmi és vámszerződés ellen. Egész világos ugyebár, hogy vámkedvezmények csak kölcsönös engedékenységek alapján állapíthatók meg. Hogy mi könnyebbségeket adjunk a német ipari behozatal számára, annak előfeltétele, hogy viszont Németország ne nehezítse meg a mi agrárkivitelünket. Most természetesen még a várakozás álláspontján állunk a németekkel szemben, de felteszem, hogy a mostani, az ipari érdekek iránt nem közömbös parlament többség honorálni fogja Lengyelország jogos kívánságait.»

— És a nemzetiségi kérdés? — kérdeztem. A német panaszok a lengyel területen élő német kisebbségek sorsa felett feszült atmoszférát teremthetnek a két szomszédország között.

«E téren is egyre javul a helyzet» — felelte a lengyel külügyminiszter. «Legtöbb bajunk a sziléziai németiséggel van természetesen, hol a Volksbund nagyon erősen meg van szervezve és az állandó érzékenykedés és dacoskodás politikáját követi. Mióta azonban a hági bíróság maga teljes mértékben a lengyel álláspontot honorálta a vitás iskolakérdésekben, azóta a kedélyek Sziléziában is lecsillapodtak némileg. Mindamellett a sziléziai Volksbund ma is minden csekélységgel a népszövetség elé szalad. Ha valamely falusi iskola nincsen elég közel az egyes német tanyához: rögtön kész Genfben a panasz. Végül maga Schubert is azt mondta a legutóbbi genfi tárgyaláskor, hogy a Volksbund tulzásba viszi a sérelmi politikáját.»

A «Korridor»-ban ilyen bajok nincsenek, minthogy az ottlakó németek a lakosság legfeljebb hat százalékát teszik. Danzigban a legnagyobb a rend. A város virul és kikötője állandóan tulzsufojt. A hallatlanul megnövekedett forgalmat már nem is bírja meg. Egyik oka ennek persze az is, hogy a litvánokkal való áldatlan viszonyunknál fogva a Nvemen ha el-

méletileg nem is, de gyakorlatilag számunkra teljesen zárva van...»

A moszkvai szomszédtság

— A litván kérdésben nincs Németország ellen panaszuk? — kérdeztem.

«Nincsen» — felelte Zalesky. «A hivatalos Németország a legkorrektebbül viselkedik. Egyáltalában nem igyekszik nehezíteni a helyzetet. Sajnos nem mondhatnám ugyanazt a német nacionalista szervezetekről, melyek Kovnóban semmi alkalmat el nem mulasztanak a zavargások szítására és a lengyelvülölet felkeltésére... Ebben a békeellenes törekvésekben egyébként (mint mindig) csodálatosan megegyeznek az orosz kommunista szervezetekkel kik ugyan csak fújják a tüzet Kovnóban ellenünk.»

— Milyen a viszonyuk általában Szovjetországgal? — kérdeztem e kapcsolatban.

«Kielégítő» — felelte a külügyminiszter. «Normális, amennyiben evvel az országgal bármilyen viszony normálisnak mondható. Szovjetekkel két okból nagyon nehéz boldogulni. Érezve a maguk helyzetének labilitását, hallatlanul bizalmatlanok. Mindenütt, a legabszurdabb kapcsolatokon is Angliát szimatolják és angol intrikákról álmodnak. Másrészt az ő külkereskedelmi monopóliumuk ugyszólván lehetetlenné tesz, vagy legalább is roppantul megnehezít minden normális kereskedelmi viszonyt. Az ember ahhoz van szokva, hogy bármilyen állambeli kereskedő a maga haszna szerint vásárol és ad el. Szovjetországnak ez nincsen így ott az állam a kereskedő és minden vételét nem kereskedelmi, hanem politikai szempontok irányítják. Ez a szomszédokra nézve is kellemetlen állapot...»

A litván konfliktus

— Hogy áll valójában a litván kérdés? — kérdeztem. «Bizony» — mondta elkomorodva a külügyminiszter — «a litvánokkal való viszonylatunk igen kellemetlen pontja külügyi helyzetünknek. Igazán nem mondható rózsásnak a dolog. A multkori népszövetségi határozatok értelmében három vegyes bizottság is fáradozott Königsbergben, Varsóban, Berlinben a differenciák elsimitásán a határkérdésekben, a közeledés és kereskedelmi kapcsolatok kérdéseiben. Mi mindhárom bizottságnak benyújtottuk javaslatainkat, de a litvánok valamenynyit visszavetették, más javaslatokkal sem szívesen álltak elő és egyáltalán oly kétségtelen rosszakaratot tanúsítottak, hogy minde bizottságok

közül egyedül a berlini tudott egy minimális és praktikus szempontból teljesen hatástalan eredményességet elérni. A helyzet tovább is fölöttébb kényelmetlen és bizonytalan: a közeledés a két ország között még ma is ugyszólván teljesen lehetetlen! a litvánok a tényleges határokat nem ismerik el és az állapot sem normálisnak, sem békésnek nem mondható. Mi lengyelül, itt is a türelem és várakozás álláspontját foglaljuk el. Talán idővel majd csak jobb bolátás kerekedik felül Kovnóban is, hiszen a békés megegyezés mindkettőnknek, sőt egész Európának is érdeke!... Ha azonban pozitív eredmény nincsen is, mégis észlelhető Litvániában a Lengyelország elleni irritáltságok némi enyhülése. Egyes kovnoi notabilitások újabban mégis átrándultak már Varsóba. A litván kormány megállapította Genfben, hogy harcias felfogásával mennyire egyedül, sőt izoláltan maradt minden kormányok képviselői között. S ez a tény mégis csak némi megfontolásra készítet Kovnóban is. — Annál inkább, mert — mint már a mondottakból is kitűnik — többi szomszédjaival kivétel nélkül kielégítő és békés Lengyelország viszonya.»

Lengyelország és a kisantant

— Így — mondottam — a kisantant tal s az oly nehezen alakuló balti szövetséggel is bizonyára. Hisz ismételt volt arról szó, hogy Lengyelország a kisantanthoz, vagy pedig a balti kereskedelmi szövetségéhez csatlakozna?

«Valóban» — felelte Zalesky — «ugy a balti, mint a balkáni államokkal a legszívelebb jóbarátságot tartjuk fenn. Csehszlovákiával és nevezetesen Jugoszláviával való felettebb szíveles viszonyunkat mutatja különben a legutóbb között kereskedelmi szerződésünk is. Mindamellett a kisantantba nem fogunk és nem akarunk belépni semmi esetre, mint hogy a kisantant voltaképeni létalapja a trianoni szerződés megvédése, amit ha helyeselnék is, az kevésbé életérdekek, mint nekik, minthogy abban nem vagyunk közvetlenül érdekeltve és közöttünk és a magyarok között szintén zavartalan a jövőszöny.»

Lengyelországnak talán épen az a rendeltetése, hogy mintegy összekötő kapocs legyen a balti és balkáni államszövetség között...

A sokat emlegetett balti szövetség egyébként nem áll közel megalakuláshoz. Az oroszok természetesen mindent elkövetnek, hogy megakadályozzák a balti egységet és annak bizony sok nehézsége is van még. Mi mindenesetre szívből örülünk neki, ha a balti államok jól megértik egymást és ha ennél szorosabb kapcsolatba lépnek egymással. Hasznára válna ez Lengyelországnak is, (minthogy egyáltalán az államszövetségek létrejötte elősegíti az európai békét és az európai egység kialakulását). A balti egység nagyon megkönnvitené persze a lengyel-litván konfliktus békés elintézését is. Talán az új rigai kormány, mely belpolitikai strukturájában is jobban megfelel a szomszédokénak, több eredményt fog elérhetni a balti egység tekintetében is...»

B. K.

HOTEL LOUVRE

Bukarest, Str. Carol 4.

Teljesen átalakítva és szépen butorozva újból

megnyit.

Szoba 160 leltől felfelé kapható.

Az igazgalóság

Szépség, fiatalosság titka

az arcbőr helyes ápolása. — Ez pedig csakis kizárólagosan a világhírű

„Mária szeplő-crém”-mel érhető el.

Puder 20 és 35 Sz. Japán 18 lelt. Postán is megrendelhető. 10 leltől portómentes széküldés. Mindenképp kapható. Főteraka: Császár, Városvásár, Ter. Mures

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánásági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— Grünbaum szjejm-képviselő lett a zsidó klub elnöke. Varsóból jelentik: A zsidó szjejm képviselők és szenátorok klubja tegnap konferenciát tartott, amelyen leszögezték a lengyelországi zsidó politikának a közeljövőben megartandó irányelveit. A tanácskozást Grünbaum képviselő nyitotta meg egy nyilatkozattal, amelyben követelte, hogy a zsidó képviselők a kormány által beterjesztett állami költségvetés ellen szavazzanak, különösen azért, mert az adójavaslat a zsidó lakosság érdekeit veszélyezteti. Dr. Schreiber szenátor polemizál Grünbaummal és ismerteti az ellenzéki politika várható hátrányait. Javasolta, hogy a zsidó parlamenti képviselők inkább tartózkodjanak a szavazástól. Hasonló szellemben beszélt dr. Leon Reich. Heller képviselő azonban Grünbaum indítványához csatlakozott. Többek hozzá szólása után megegyeztek a zsidó klub vezetőségének megválasztásán, amelynek során Grünbaum képviselőt titkos szavazással elnökké választották. Az öt keletgalíciai képviselő tartózkodott a választástól.

— Az olasz sajtó magyarzza Mussolini revíziós kijelentését. Londonból jelentik: A Daily Telegraph római levelezője szerint az olasz sajtó egyértelműen azt a kijelentést hangsúlyozza, hogy a kisantant Mussolininek a trianoni revízióról tartott beszédét a kisantant félremagyarázza. Mussolini beszédében csak azt mondotta, hogy Magyarország a nyugati civilizáció védőbástyája volt a keleti inváziókkal szemben és ezt a történelmi tényt nem írják javára a trianoni szerződés aláírásakor. Mussolini nem állította, hogy Olaszország a békerrevízió harcosává szegődik, csupán azt, hogy minden békeszerződést idővel revídiálni lehet. Tíz-tizenöt év múlva szó lehet revízióról, ekkor Olaszország hajlandó lesz igazságos megoldáshoz hozzájárulni.

— Öngyilkos lett Budapestien a Kassa-oderbergi vasút volt igazgatója. Budapestről jelentik: Tegnap a Margitszigeten Hollán Miklós dr. részvénytársasági igazgató, aké éveken át a Kassa-oderbergi vasút igazgatója volt, öngyilkosságot követett el. Hollán Miklós a magyar kommun idején a Dunába ugrott Hollán Sándor államtitkár fia. Hollán Miklóson legutóbb a buskomorság jelei mutatkoztak. Üzleti válságai rendítették meg. Idegessége egyre nőtt. Szerdán délben azzal távozott el hazulról, hogy este jön haza.

— Hideghullám Lengyelországban. Varsóból jelentik: Két nap óta egész Lengyelországban olyan hideg időjárás uralkodik, amelyre emberemlékezet óta nem volt példa. A hirtelen beállott hideg okát még a szakkörök sem tudják, tény azonban annyi, hogy Zakopanye fürdőhelyen például 4 fok Celsius a hideg. Egy másik fürdőhelyen nyolc centiméter magas a hó.

1 m. 100 cm. széles francia granadin — — Lei 98
1 m. selyem pouplin Lei 115

„Louvre“
női divatruházban

Plata Unirii No 8.

Kérjük vásárlásunkat
dívatkiállításunkat megtekinteni.

A kolozsvári alkalmazottak a nyolcórás munkaidő re-spektálását követelik

Küldöttséget menesztett a taggyűlés a hadtesiparancsnokhoz Kandiel Ignác szabadiábrahelyezése érdekében

(Cluj-Kolozsvár, június 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csütörtök este a kolozsvári alkalmazottak szövetsége reprezentatív taggyűlést tartott, amelyen mintegy négyezren vettek részt. A gyűlés előadója ismertette a parlament által megszavazott nyolc órás munkanap törvényét, majd határozati javaslatot terjesztett be, amely követeli a nyolc órás munkaidő szigorú respektálását, az üzletek reggeli nyitását szabályozását és a hét órás záróórának a fűszer és droguazületekre való kiterjesztését, valamint a vásári zóna eltörlését.

A taggyűlés kívánságait memorandumba foglalva jutatta el a munkügyi miniszterhez. Addig is azonban, míg a miniszter válasza megérkezik, a rendőrprefektushoz fordul memorandumban, amelyben kéri, hogy az összes üzletekre nézve, beelérte a fűszer és droguazületeket is, a reggeli nyitást félkilenc órában

a déli zárást egy órában, a délutáni nyitást félnégy és az estélyi zárást hét órában állapítsák meg. A memorandumot több tagból álló küldöttség fogja átnyújtani Mihály rendőrprefektusnak. A gyűlésen jelenlévő munkügyi inspektor közölte a taggyűléssel, hogy a maga részéről híve a szociálpolitikai vívmányoknak és támogatja az alkalmazottak kívánságait.

A magyar kormányban megvan a legjobb szándék a Romániával való közvetlen megegyezésre

Walkó külügyminiszter beszéde az optánször ügyében. Grätz Gusztáv kritikája a kisantant-konferencia határozatairól

Budapest, június 22. A képviselőház külügyi bizottsága Pekár Gyula elnökletével ma délben ülést tartott, amelyen Berthlen és Valkó is megjelentek.

Valkó külügyminiszter a bizottságot tájékoztatta a külpolitikai kérdésekről, melyeknek kapcsán a következőket mondotta:

— Másfél éve tart már a Népszövetség tanácsában a magyar-román döntőbírósi konfliktus diktatórikus kezelése, amely a junusi határozattal újabb, már megszokott állomáshoz ért. A tanács ismét nem tudta rászánni magát arra, hogy békeszerződésbeli kötelezettségeinek eleget tegyen és az alapokmány szellemében biztosítsa a döntőbírósi megzavarott működését, vagy pedig a hági döntőbíróshoz forduljon. A junusi határozatban a Népszövetség negyedszer kísérelte meg, hogy az érdekeltektől visszahárítsa a kérdés megoldását. Ezen tanácshatározatot román részről úgy szeretnék értelmezni, mintha a tanács ezzel végleg kiadta volna a kezéből a vitás kérdést, melynek megoldása ezután a két állam megegyezésén fordul meg. Már egyszer találkoztunk azzal a román felfogással, hogy a tanács a döntőbírósi konfliktus elintézését végleg kiadta a kezéből.

— A tanácsnak a múlt év szeptemberében a felekhez intézett ajánlata után amelyet tudvaleg a magyar kormány nem fogadott el, román körök nagy propagandát indítottak azon felfogás mellett, hogy a tanács előtt az ügy végleg befejeződött azzal, hogy a magyar kormány nem fogadta el a tanács ajánlatát. Azonban bármennyire próbálták belevinni a közudatba ezt a beállítást, ez mégsem sikerült, mert a tanács azóta az ügygel ismételt foglalkozott, amelynek megoldását nem hátríthatja el anélkül, hogy ezzel súlyosan meg ne sértse az alapelveket, amelyeken a Népszövetség épül.

— A tanács határozatainak értelmezése egyáltalában nem bír jelentőséggel, mert hiszen a kérdésben nem az elnök, hanem a tanács határoz. Az elnöki kijelentés egyébként is úgy hangzott el, hogy sem Apponyi, sem mások nem is vehették észre.

A megoldást közvetlen tárgyalásokkal meg lehet kísérelni és ezt a kormány meg is teszi, de ha sikertelenül végződik, úgy kötelessége a végleges döntőbíróshoz fordulni. A magyar kormányban megvan a legjobb szándék a megegyezésre, de fenntartja azt az álláspontját, hogy ellenkező esetben a tanács kinevezze a pótbíró.

A Népszövetség halogató eljárásából lájuk, hogy a helyzet ma is az, hogy nincs meg a legyőzött népek számára a lehetőség, hogy jogukat semleges bíró előtt érvényesíthessék.

Ezután Lukács György szólalt fel, hangsúlyozva, hogy a tanács előadó határozata az egész magyar közvélemény keserű csalódását eredményezte. Késztelen, hogy a tanácsnak újból kell foglalkozni a kérdéssel. A közvetlen tárgyalás eredménytelen lesz, mivel a román kormány csupán a már visszautasított és elfogadhatatlan ajánlatát ismételte meg. A kormány kötelessége tehát, hogy erélyesen követelje a pótbíró kiküldését.

Grätz Gusztáv a kisantant-konferenciával foglalkozva kijelenti, hogy épen Magyarország megerősödött külpolitikai helyzete folytán kellett számolni azzal, hogy a konferencia állást foglal a revízió ellen. Hangsúlyozza, hogy a kisantantnak a békeszerződés nem ad jogot arra, hogy a revízió érdekében kizárólag békés eszközökkel folytatott akciókat erőszakkal megakadályozza. Ez a közepurópai béke érdekében is veszélyes lenne, mert lehetetlen együttműködést elképzelni, ha velünk szemben állandóan ellenséges álláspont érvényesül. A bukaresti konferenciáról kiadott kommuniqué a legélesebben hangsúlyozza a kisantant magyar-ellenes célját, miért is Benes azon kijelentése, hogy a kisantant a közepurópai együttműködés biztosítását szolgálja nem állja meg a helyét.

Művészi
perzsaszőnyeg
szővött gobelin, karamani függöny, külföldi fonalak, szővevények legelőnyösebb beszerzési forrása.
SCHULHOF EMILNÉ
Oradea, Str. E. Catorgaru (Uri-u.) 14.)

— Meggyilkolta és kutba dobta az öccsét. Boroszlóból jelentik: Schweidnitz mellett egy kutban szörnvi leltre bukkantak. Egy tizenéves fiú holt tetstét találták meg. A fiú hátán három mély késszurás volt és ezek okozták a halált is. A nyomozás megállapította, hogy a holttest Kunze Gerhard schweidnitz tanulóval azonos, aki husvétkor tüntet a szülei házból, kalandos természetű, tizenhatéves bátyjával együtt. A rendőrség kivomozta és letartóztatta a jelenleg Hamburgban élő idősebbik fiút, aki ellen most súlyos gyanuok merültek fel, hogy ő gyilkolta meg öccsét egy tizenhatéves barátjának segítségével. Amikor a gyermek eltűnt hazulról, az idősebbik fiú barátjának rábeszélésére ötven márkát ellopott szüleitől. A két gonoszhalamu gyerek attól tartott, hogy a szerencsétlen Gerhard áruójuk lehet, ezért végeztek vele.

— Orfeus műkedvelő gárda. A katolikus gimnázium nagytermében tegnap este az Orfeus műkedvelő gárda műsoros estélye keretében bucsuzott Kovács Lajos, a gárda érdemes tagja és rendezője. Kovács Lajos huszonöt éve működött a műkedvelő-életben és szereplése művészi és művelési jellegűvé jelentett. Kovács Lajos megindító szavakban bucsuzott híveitől, akik szünni nem akaró tapsal ünnepeleik.

— Száz ezer pár harisnyát csalt ki egy budapesti cégtől egy budapesti kereskedő. Budapestről jelentik: A Pannonia-uccában lévő Blumenthal-féle textil cég igazgatója, Márkus Márton, száz ezer pár harisnyát csalt ki hamis megrendelőlevelek alapján, amelyeket orgazdánál értékesített. Márkus miután egymillió korona kárt okozott, megszökött. Márkus a cég tulajdonosát és a társigazgatót különböző ürüggyekkel külföldre küldte, mi alatt ő a Dob-uccában raktárt bérelt és ott megbízható férfit vett fel, akikkel meghamisította a megrendelőleveleket s cégtől elszállította a raktárba a harisnyákat, ahol már orgazdák várták rá. A csalást azért követhette el, mert a megrendelések hathavi részletfizetést ígérték és az első havi részletet Márkus a saját pénzéből fizette ki. Márkus bizalmasait letartóztatták és ellene pedig körözölevelet adtak ki.

— Bevallotta tettét a mohácsi gazdálkodó gyilkosa. Pécsről írják: A mohácsi szigeten meggyilkolták Schlapenbach Ignác 70 éves öreg gazdálkodót. A megindított nyomozás szálát Varga János munkás felé vezettek, akik elő is állították, a munkás azonban állhatatosan tagadta, hogy az öreg gazdálkodót ő gyilkolta volna meg. Csütörtökre megtört a gyilkos és bevallotta, hogy ő ölte meg Schlapenbach Ignácot. Tettét azzal indokolta meg, hogy Schlapenbachnál dolgozott s az a járandóságát mindenféle ürüggyel viszsztatartotta, azonkívül szerelmével üldözte a feleségét és leányát. Efeletti felháborodásában megfojtotta gazdáját Vargát letartóztatták és megindult ellene az eljárás szándékos emberlét büntette miatt.

Villanyszerelés
odmern kirakatvilágítás, fényreklámok
„Constructio“
Cluj, P. Unirii 32. — Telefon 83.

ברוך המדבר
Zsidó imakönyvek, Gyapjú és selyem-talcsok
legújtanosabbban beszerezhetők Clujon
ROSENZWEIG ANTAL cégnél

Amerikai és angol fürdőruhák és övek, amerikai Fleet Foot fürdőcipők megérkeztek Fürdősapka lei 25 Schuster Emil, Cluj, Plata Unirii

Szombat, 7

Nobile

Osló, június 22. máig máigadt...

Ezrel az örökben új aggodmentőbázisai zefit. Az agyonalkozik.

A repülőgép nagy és Amuota mem a ugyan a hidélelem, de se Amundsen nkal a szükségkül a sarkvidetet. Azonkialmas, hogy garól Amund volt felszerel szarisa véle valószínűleg hegyhez vág melynek piló már halottak

S a jug

Radics

A

(Belgrád, j) Raicsics képv nek eddig jelek szerint vátországbant vát parasztpé központjában a forradalmi amit az is biz szigorította a legszigorubb zurál vezette A horvátó gára egyébké

b

vásárlá

Ha jó butort

Maros (Tg-Mure)

Szék

Erdélyrészi Bu

Bösendorf

zong

Hitelképes egy

Amundsen és Guilbaud őrnagy állítólag a Ferenc József-földön szállottak le

Nobile megmentését most már biztosra veszik, de Amundsen miatt világszerte nagy az aggodalom

Osló, június 22. Maddalena őrnagy a s. n. 55. számú repülőgépen tegnap már rákadt az Itália hajótöröttjeire, sőt a kormány segítségével már le is dobta nekik a legszükségesebb eszközöket.

Késztelen tehát, hogy Nobile expedícióját rövidesen meg fogják menteni.

Ezzel az örömhírral egyidejűleg azonban új aggodalom tölti el a Spitzbergák mentőbázisain gyülekező expedíciók vezetőit. Az aggodalom Amundsen sorsára vonatkozik.

A repülőgép, amelyen Guilbaud őrnagy és Amundsen ültek, vasárnap este óta nem adott életjelet magáról. Volt ugyan a hidróplánon két hétre szolgáló élelem, de sem a francia pilóta, sem Amundsen nem voltak felszerelve azokkal a szükséges holmikkal, amelyek nélkül a sarkvidéken el lehetne tölteni egy hétet. Azonkívül az is rendkívül aggodalmas, hogy miért nem ad életjelet magáról Amundsen, hiszen rádióapparátus volt felszerelve a hidróplánjukon? Pesz-szarisia vélemények szerint a szélvihar valószínűleg felfordította vagy egy jég-heghez vágta a francia hidróplánt, amelynek pilótája és hírs utasa talán már halottak is.

Kingsbayban és Tronsöben már rettegve gondolnak a nagy tudós és sarkutazó sorsára, míg Oslóban még mindig azon tanácskoznak, hogy szükséges-e mentőexpedíciót küldeni Amundsen után? Mint Párisból jelentik, a francia légügyi kormány energikusabb volt. Érintkezésbe lépett a tengerészetiügyi minisztériummal, amely

már ki is küldte a Strassbourg páncélos sirkötőt, a Quentin és a Rosewelt avizóhajókat a Spitzbergákra,

hogy minden eszközzel megpróbáljanak segítséget nyújtani Amundsennek és Guilbaud őrnagynak.

Osló, június 22. Oslóban egyre fokozódik az izgalom Amundsen eltűnése miatt. Höl norvég sarkutazó távirati uton szólította fel a kormányt, hogy egy órai késedelem nélkül szervezzen mentőexpedíciót Amundsen felkutatására. Höl a Krassin orosz jégtörő hajón igyekeznek a Spitzbergákra.

Osló, június 22. Ideértkezett jeenté-
sek szerint Amundsen és kíséretétársai állítólag a Ferenc József földön kényszerültek leszállni.

A Braganza hajó a Nord Cap közelében állítólag felfogta a pár nappal ezelőtti nyomtalanul eltűnt Guilbaud francia őrnagy szikratáviratát, melyben közli, hogy a norvég sarkutazó következtében Amundsenel együtt a Ferenc József földön volt kénytelen leszállni. Sem Amundsennek sem neki nem történt semmi baja. Romagna kapitány véleménye szerint ezt az Oslóból érkező hírt fentartással kell fogadni.

Róma, június 22. A Citta di Milano táviratot küldött a Stefáni ügynökségnek, melyben közli, hogy Nobile tegnap azt a kérést adta le, hogy a legközelebbi keresésére induló repülőgépeket jégsarokkal lássák el, hogy így lehetővé váljék a

hajótöröttékből.

CORSO Szencziacs vigjáték ujdonság. A legújabb magyar filmattrakció.
Rátkay Márton a „Csodadoktor“
című pmpás kalandos vigjátékban. Székely Ist, Vaszary Piroksa, Vándory Ferenc szereplésével. Monopol Filmcentraia

Zágráb utcáin este hét óra után tilos a közlekedés Szigorított ostromállapottal igyekeznek a jugoszláv kormány fékmentartani a horvátországi zavargásokat

Radics Pál és Bazaricsak temetésén óriási tüntetésre készül Zágráb és Horvátország népe

A belgrádi kormány lemondását várják

(Belgrád, június 22. Az Új Kelet tud.)
Radics képviselő kilőtt öt golyója, melynek eddig két halálos áldozata van, a jelek szerint messzebb löti a célnál. Horvátországban, illetőleg Zágrábban a horvát parasztpárt tulajdonképeni szellemi központjában az események mindinkább a forradalmi megmozdulás jellegét öltik, amit az is bizonyít, hogy a kormány megszigorította a katonai készültségeket és a legszigorubb telefon-, táviró- és sajtócenzúrát vezette be.

A horvátországi hangulat izgatottságára egyébként a zágrábi sajtó hangja is

élénk világot vet, amely a legféltlenebb gyűlölettel ir a belgrádi kormány kormányzati rendszeréről és parasztpárti sugalmazásra egész nyíltan hirdeti, hogy a belgrádi drámát a kormány tudatosan rendezte.

A horvát sajtó érthetően lázas hangja tegnap már megtermelte gyümölcsét. A már előbbi tüntetések folyamánaképen újabb viharos tüntetések kezdődtek, amelyeknek során a csendőrség és lovasrendőrség fegyvereit is használta.

A fanatizált tömegek azonban nem hagyják magukat s a város egyik központi helyén barrikádokat emeltek, amelyre a csendőrök sortűzetet adtak le.

Lépten-nyomon, ahol csak éri, a tömeg mindenfelé kövekkel dobálja meg a karhatalmi osztagokat s egyáltalán nem tesz eleget ama felszólításoknak, hogy osztozjanak szét. A horvát parasztpárt emberei rögtönzött beszédekkel tartanak a tömeghez és ellenállásra hívják fel őket.

Az izgalom percről percre fokozódik. Az éjjel folyamán eldördült sortűzeknek négy halottja és harminckét súlyos sebesültje van. Ennek ellenére a tömeg a kisebb mellékutcákba vonul vissza s ottan elbarrikádította magát.

A jelek szerint azonban mindezek csak bevezető alkordjai annak a hatalmas méretű tüntetésnek, amelynek az áldozatul esett képviselők temetésénél fognak lezajlani.

Ezek a tüntetések már valóban forradalmi jellegűeknek készülnek, bár, a nagy

kontrol ellenére is kiszivárgott hírek szerint, az eddigi tüntetések is sokkal hatalmasabbak voltak, mint azt a külföldre kiszivárgott hírek regisztrálták.

Fokozza az elkeseredést az a körülmény is, hogy Radics István, a parasztpárt tulajdonképeni vezérének állapota mára már súlyosbodott: láza 40 fokra szökött fel, ami mindenesetre agagszó tünet. Sándor király tegnap délután megint 25 percig tartó látogatást tett Radics Istvánnál. Radics Pál és Bazaricsak képviselők koporsói a ma reggeli vonattal Belgrádból Zágrábba érkeztek. Belgrádban a koporsókat huszerez főnyi tömeg kísérte az állomásra. Hogy az esetleges zavargásokat elkerüljék, óriási katonai készültséget vonultattak fel s őrségekkel rakták meg a belgrád-zágrábi vasútvonalat is.

A horvát sajtó az izgató gony hangján emlékezik meg a kormány féltelméről, mely abban nyilvánul meg, hogy nemcsak a vasútvonalakat, hanem a határmenti községeket és városokat is megrakatta őrségekkel.

A hangulat e pillanatban is veszedelmes feszült. Zágrábban minden ucca katonasággal van megrakva s város körül is katonai kordont vontak. A kormány tart attól, hogy a temetéskor lezajló tüntetések főleg a szerbek ellen fognak irányulni. A zágrábi lakosság hangulatára jellemző, hogy az egész város gyászt öltött s valóságilag az ostromállapot képét mutatja. Az egész ország területén bezárták az összes színházak, mulatók és szórakozó helyek kapuit. Nagyon

könnyen megeshetik, hogy újabb hatalmas tüntetések fognak lezajlani.

Belgrád, június 22. Az ellenzék egy pillanatra sem enged abból a szenvedélyesen hirdetett álláspontjából, mely szerint a parlamenti merényletet maga a kormány szervezte meg. Ennek konzekvenciájaképen a parasztpárti és demokrata koalíció, mint az ellenzéki pártok foglaltata, szenvedélyes hangú kiáltványt fogalmazott meg, amely hangsúlyozza, hogy a koalíció megrendülve áll a kormány által példátlan gonoszsággal megfontolt és megszürevezett merénylet eredményei előtt. A koalíció súlyos sérülten fekvő vezérével, Radics Istvánnal egyetemben azt a határozatot hozta,

hogy a koalíció többé nem vesz részt a parlament munkájában s attól mindaddig távollattja magát, míg a legmesszebbmenő elégtételt nem szolgáltatják neki. A koalíció a mai kormányval sem most, sem a jövőben semmiféle kapcsolatot nem hajlandó fenntartani és visszautasítja a megölteket és megsebesítetteket részére felajánlott kormánysegítségét.

A kiáltvány egyben arra inti a horvát népet, hogy őrizze meg nyugalmát mindaddig, míg a koalíció legközelebbi ülésén, amelyet Zágrábban fognak megtartani, további határozatok nem történnek.

Zágráb, június 22. A meggyilkolt Radics Pál és Bazaricsak képviselő hátraahagyott özvegye és árvái részére egyedül Zágrábban már az első napon 300 ezer dinárt gyűjtöttek össze. A további gyűjtések folyamatban vannak s valóban az áldozatlanság nem mindennapi példát nyújtják.

A külföld, különösen pedig Anglia aggodva tekint e kétségenkívül nagyarányú demonstrációk felé, amelyeknek elfajulásából s forradalomba való átcsapásától tart. Különösen az angol diplomáciai és pénzügyi körök aggodnak a Jugoszláviában lejátszódó események miatt. Alttalban megállapítják az angol lapok, hogy a nettumai egyezmény ratifikálásának esélyei a lehető legnagyobb mértékben rosszabbodtak. Angol pénzügyi körök elhatározták, hogy a jugoszláv kölcsöntárgyalásokat a politikai atmoszféra megengyhülőség megszakítja.

Belgrád, június 22. A radikális kormányhoz közelálló „Politika“ című lap ma egy montenegrói választópolgár nyílt levelét közli, melyben az illető azt igyekszik bizonyítani,

hogy Radics képviselő, a halálos kimenetelű merénylet elkövetője, terhelt családból származik és így cselekedete nem beszámítható. Ellenzéki politikai körökben ebben a levelben a kormánynak Radics temetésére irányuló manőverét látják.

amelyet minden bizonnyal még más mentési akciók is fognak követni.

Az újabb táviratok a tegnap éjszakai zágrábi tüntetések részleteiről számolnak be, melyek szerint az uccai harcokban 5 tüntetőt ölték meg a csendőrgolyók és a sebesültek száma meghaladja az 50-et is. A véres kimenetelű tüntetésben főrsége az egyetemi ifjúságnak volt, amely előbb a parasztpárt klubhelyiségében gyűlésezett, majd felvonulást rendezett. Amikor a tüntetők a Corso-kávélázhoz érkeztek, felháborodással hallották, hogy a kávéházban zenélnek és táncolnak, ami annyira felháborította az egyetemi hallgatókat, hogy a kávéházból mindenkit kikérgettek. Ezután kihajigálták a székeket, asztalokat, a tükröket, a zongorát kicipeltek az uccára és barrikádokat emeltek belőlük. Amikor a csendőrséggel megerősített rendőrség a barrikádokat megostromolta, a diákok visszalövéldöztek s így a karhatalom rohamra hiábavalónak bizonyult. Vegül is lovascsendőrségnek kellett megkerülni a torlaszokat, riasztó sortűzeket adott le, de a szétugrasztott tüntetők kövekkel hajigálták meg a lovascsendőröket. Erre a lovascsendőrök most már komolyan fegyverüket használták. A sortűznek két halott áldozata lett, két diák súlyosan, kettő pedig könnyebben megsebesült. Az éjszaka folyamán az egész városban lövéldözéseket lehetett hallani.

A parasztpárt klubhelyisége előtt a harc mindvégig elkeseredetten folyt

butor
vásárlás bizalom dolga
Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre
(Tg. Mures) és tekintse meg
Székely és Réti
Erdélyrészi Butorgyár Rt, hatalmas raktárait.
Bösendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann
zongora és pianó
gyárak képviselője.
Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

us 23.
dobta az
Schweid-
vü leltre
s fiu holt
rátán há-
zek okoz-
negállapi-
Gerhard
aki hus-
kalandos
bátviával
ta és le-
ban idő-
st súlyos
ő gyil-
éves ba-
a gver-
dösböbik
ere öt-
A két go-
tt, hogy
juk le
A kato-
n tegnap
la műso-
tt Ko-
tagia és
möt éve
és sze-
lkesse-
regidító
akik
hepültek.
sali ki
ndapesti
tik: A
menthal-
kus Már
sált ki
n, ame-
Már
kárt
cég tu-
ülönbo-
mi-
bérelt
akikkel
veleket
a ha-
vártak
el, mert
fizetést
et Már-
Márkus
ene pe-
gaz-
A mo-
chlanen
ilkodót.
i Var-
akít elő
állhata-
zdáko-
Csütör-
tallotta
h Igná-
hogy
az a
el viz-
rel ül-
Efeletti
azdáját
ült elle-
berölés
S
nok
66
83.
DPR
Er,
sek
ujon
gnél
inil

a karhatalmi osztagok és a diákság között. A tüntetők torlaszokat emeltek és a közönség a házak ablakaitól és tetőiről és a kapuk alól állandó sűrű közpört zúdított a rendőrökre.

Radics Pál és Bazariček képviselő koporsói ma reggel 8 órakor megérkeztek Zágrába. A koporsókat hozó vonat befutásakor sok ezer főnyi gyászoló közönség lepte el a pályaudvart és környékét. A két áldozat koporsóit a parasztpárt klubhelyiségének előcsarnokában ravatalozták fel.

Belgrád, június 22. Pribiesevics Szeveztozrt a király ma délben audienciára hívta. Az audiencia politikai körökben óriási feltűnést keltett. Az az általános vélemény alakult ki, hogy a jugoszláv politikai helyzetben kikerülhetetlen változások vannak küszöbön. Minden valószínűség szerint a jelenlegi kormány vissza fogja adni megbízatását a királynak.

A görög szállítómunkások a szakszervezetek utasítása ellenére is kimondották az általános sztrájkot

Athén, június 22. Rövidesen jelentettük, hogy a kormány és a szakszervezetek vezetősége között komoly tárgyalások indultak meg arra vonatkozólag, hogy az általános sztrájkot leszereljék és elkerülhetővé tegyék. A szakszervezetek határozott utasítása ellenére is azonban ma reggel az összes közlekedési munkások, így a vasutasok, tengerészek, dokkmunkások, a szállítómunkások és a villamosműveknél alkalmazott munkások kimondták az általános sztrájkot.

Coolidge elnök idején nyaralását pártja érdekében farmerek között tölti

Tizenkét főből álló személyzet, tíz detektív és hatvan katona kíséri el az elnököt nyaralóhelyére, amelytől negyedóránnyira két külön épületben szállásolják el az újságírókat

Newyork, június 22. Coolidge elnök és felesége penteken a Kansas City-i republikánus konvent döntése után elutaztak nyári vakációjukra, amelyet Cedar Island Lodgeban, a Wisconsin államban folyó Brule River egyik szigetén töltenek. Az Egyesült Államok elnöke még nyaralóhelyének a megválasztásában is a kötelesség rabja, mert nem szabad megelégednie arról, hogy ő nemcsak az állam első tisztviselője, hanem pártjának — jelen esetben a republikánus pártjának — is a vezére és figyelemmel kell lennie arra is, hogy miként tudja még nyaralóhelyének megválasztásával is befolyásolni a szavazókat pártja érdekében a legközelebbi elnökválasztáson. Ilyenformán, amikor most Coolidge elnök úgy döntött, hogy a nyarat Wisconsin államban tölti, Amerikában nem arra gondolnak elsősorban, hogy ennek az Unió északnyugati részében fekvő mezőgazdasági államnak milyenek a természeti szépségei, hanem, hogy mik voltak azok a politikai okok, amelyek Coolidgeot arra birták, hogy az Unió 47 állama közül éppen ezt válassza ki nyári tartózkodási helyül.

Az idén már másodszer történik, hogy az elnök az agrikulturnális nyugat egyik államát választotta szabadsága eltöltésére és nem véletlen, hogy az idén van második éve annak, hogy a republikánus párt az elnökválasztáson a legnagyobb veszélyt az agrikulturnális választók elégedetlensége képezi. Fölösleges talán hosszabban magyarázgatni, hogy ez nem a véletlenek csodálatos találkozása, hanem sokkal mélyebben járó okai vannak, mert

Coolidge elnök nyaralási helyének megválasztásával a farmerekkel szemben érzett barátságát akarja aláhuzottan hangsúlyozni.

Coolidge szerencsésjére Wisconsin állam, annak ellenére, hogy lakosai — illetve a jelen esetben választói — talán a

Zágráb, június 22. A rendőrség az újabb zavargások megismétlődése végett elrendelte, hogy a magánházak kapui este hét órakor bezárandók és minden csoportosulás tiltva van. A kávéházakat, vendéglőket és mozgó kszintén este hét órakor kötelesek bezárni.

Maniu részvétávirata Radicsnak

Bukarest, június 22. Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt elnöke, mihielyest hírvél vette a belgrádi merényletet, a súlyosan megsebesült Radics István címére a következő táviratot küldte:

„A borzalmas merénylet, amely önt olyan súlyosan megsebesítette, felháborodással töltötte el lelkiemet. Teljes mértékben osztozunk fájdalmában. Legjobb szerencsekívánatainkat tolmácsoljuk és kívánjuk mielőbbi felgyógyulását. Eljen a horvát parasztpárt!”

Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt elnöke.

hallani nem lehet semmit, egész sor épület emelkedik: a szolgaszemélyzet lakóházai, a garázs, üvegház és a villanytelep. Coolidge elnök és felesége tizenkét főnyi személyzetet hoztak magukkal Washingtonból, ezeken kívül azonban tíz detektív és hatvan katona tölti az idején nyarat ezekben a házakban, akik az elnök személyi biztonságára ügyelnek majd. Nem egészen ilyen közel, de

automobilon alig negyedóránnyira a nyaralótól. Nebagamon városkában két külön épület várja az újságírókat,

akik az egész nyarat az elnök közelében fogják tölteni, hogy nyomban hírvél adják a világnak Coolidge elnök halászszerecséjét, vagy ha a véletlen úgy akarja, nagyobb jelentőségű elhatározásokról is értesítsék a világot, mint például, amikor tavaly világgá kürtölhették, hogy Coolidge elnök nem pályázik az idén az elnökségre.

Az elnök legfőbb szórakozása a halászás

Nem messze az elnök nyaralójától terül el a Brule River Forest Park, egy állami védelem alatt álló 700 holdas rezervációs terület, ahol csak legutóbb ültettek el 400.000 fiatal fát, hogy a fenyők balzsamos illata még az eddiginél is illatosabbá tegye a levegőt. A közbeső terület szűz erdő, amelyet még fagyó fejszéje soha nem érintett. A patakokban vígan fickádoznak a pisztrángok, a tavakban nagy halak uszkálnak, a folyókban hódok tanyáznak és az erdők tele vannak szarvassokkal. A halászat Coolidge elnök főszórakozása és ezen az ideális halászterületen alkalmasint nem lesz oka panasznak, kivált miután az idén hír szerint az újságírók kíváncsi szeme sem lehet majd meg az elnököt, amint legkedvesebb sportjának hódol.

Az Egyesült Államok elnöke még nyáron sem adhatja át magát teljesen a

pihenésnek; éppen ezért Superiorban, ahol Wisconsin és Minnesota államok határai találkoznak.

60 kilométernyire az elnök nyaralójától egy ház az elnöki iroda céljaira rendeztek be és Coolidge elnök az első hetekben minden nap megteszi majd automobilján az egyórás utat Superiorba,

de remény van arra, hogy később csak hétenként egyszer-kétszer kell majd benéznie az irodába a hivatalos ügyek elintézésére. Coolidge elnök és felesége tudvalevőleg nagyon vallásos emberek és így minden vasárnap a nebagamoni templomba látogatnak majd el istentiszteletre.

Érdekes véletlen, hogy a kanadai határ közelében fekvő gyönyörű nyaralóhelyre éppen az az ember hívta meg az idén Coolidge elnököt, akinek a legtöbb esélye lett volna arra, hogy helyette most az elnöki székhelyben üljön. Irvine L. Lenroot szenátor invitálta Wisconsinba a Presidentet, az a Lenroot szenátor, akit az 1920-as republikánus konvent Harding után az elnöki székre akart ajánlani. Egészen bizonyosra vette mindenki Lenroot alelnökké választását,

de Harding megválasztása után az általános zűrzavarban a republikánus párt exponált politikusa helyett a politikailag teljesen jelentéktelen Coolidgeot választották alelnökké,

miután Lenroot szenátor nem is helyezte nagyon nagy súlyt arra, hogy ő legyen az Egyesült Államok alelnöke, hiszen ezt a méltóságot Amerikában általában a politikai ambíciók sirjának szokták tekinteni. Tudvalevőleg Harding elnökségének ideje alatt váratlanul és így automatikusan alelnöke, Calvin Coolidge került az elnöki székbe, akit aztán újból elnökké választottak.

Hogyan került Napóleon fejedelmi fejéke Boselhez?

Lipót Szalvátor főherceg bűnvádi feljelentést tett a Dorotheum vezérigazgatója ellen

Bécs, június 22. Lipót Szalvátor főherceg, aki az összeomlás után Spanyolországba költözött, a napokban szenzációs feljelentést tett az állami zálogház, a Dorotheum néhány hónap előtt nyugalmába vonult vezérigazgatója, Hallama udvari tanácsos ellen.

A bűnvádi feljelentés tisztázni fogja, miként került a híres Hortenzia-diadém Eosei birtokába. Ezt a rendkívül értékes briliáns-diadémot, amelyet a szakértők már békeben fél millió aranykoronára becsültek, annak idején I. Napóleon ajándékozta mostohaleányának, Beauharnais Hortenziának, első felesége, Beauharnais Josephine első házasságából való leányának. Beauharnais Hortenzia később feleségül ment Napóleon fivéréhez, Lajos németalföldi királyhoz. Ebből a házasságból született a franciák második császára III. Napóleon. Az értékes ékszer később a Habsburgok toszkunai ágának birtokába került, az utolsó tulajdonosa Lipót Szalvátor főherceg volt.

A világháború utáni forradalom zavaros napjaiban Lipót Szalvátor főherceg feleségével, Blanka főhercegnővel és leányaival Spanyolországba utazott és a Hortenzia-diadémot volt adjutánsának, Korvin kapitányának adta át megőrzésre. Korvin kapitány az infláció éveiben mindenféle üzleti vállalkozásba kezdett és már 1919-ben a Hortenzia-diadémot elzálogosította Bosel egyik vállalkozásánál, az Omnia ex- és import Rt.-nél. Az Omnia viszont néhány hét múlva az állami zálogháznál, a Dorotheumnál vett fel nagyobb kölcsönt a diadémra.

Amikor Lipót Szalvátor főherceg értesült az ékszer elzálogosításáról, Bécsben maradt fiához, Habsburg Rainerhez fordult, aki nyomban felkereste Hallama udvari tanácsost, a Dorotheum vezérigazgatóját. Hallama vezérigazgató közölte, hogy a Dorotheum visszaadja a diadémot Lipót Szalvátor főhercegnek, ha az megtéríti az összes felmerült költségeket. Az

alapszabályok szerint a Dorotheumnak egyébként nem is volt joga a diadémot árverésre bocsájtani, mivel a pénz elértéktelenedése folytán értéke állandóan növekedett.

Mindazonáltal a vezérigazgató igérete ellenére a Hortenzia-diadém már néhány nap múlva, 1920-ban igen különös körülmények között árverésre al került.

A Dorotheum az összes árverésre kerülő értéktárgyaknak listáját alapszabályai szerint már hetekkel előbb köteles közzétenni hivatalos közlönyében. A Hortenzia-diadém esetében Hallama vezérigazgató ezt elmulasztotta és teljesen titokban tartotta meg az aukciót, amelyen így csupán egyetlen érdeklődő, Bosel bankár megbízottja jelent meg, aki pottom áron, jóval értékén alul megszerezte Bosel számára a nagyrértékű ékszer.

Lipót Szalvátor főherceg csak másfél év múlva értesült az ügyről és újból megbízást adott fiának, hogy békés uton igyekezze a diadémot visszaszerezni. Ezek a tárgyalások eredménytelenek maradtak, Bosel meg pénz ellenében sem volt hajlandó a diadémot kiszolgáltatni, azzal érvelve, hogy rendes uton jutott az ékszer birtokába, a Dorotheum esetleges szabálytalanságaihoz neki semmi köze nincsen. A főherceg végre megunta a hiábavaló kísérletezéseket és a napokban sikkasztás, csalás és hűtlen kezelés címén bűnvádi feljelentést tett Hallama vezérigazgató és és ismeretlen büntársai ellen. A szenzációs ügyben a vizsgálóbíró már megkezdte a kihallgatásokat.

külföldi legesen berendezett
képző, aranyozó
kés Bona...
Somlyai Mihály
Luliu Maniu 7.

Bu
Főlerak
— Megal
rachi. Tud
tekben lez
szágos cion
most egy
molhatunk
cia tartam
chista deleg
váradi köz
a szigeti M
Efrain: va
megalakító
gos Zeire
Az egyesül
lól áll: P
berger Cha
Léb pénztá
lenőr. Az
Emánuel
bernyelvü
rachi ifjusá

iro
uj és haszn
mo és
nagy
kaphat k.
I gé

Fink
C. u. s.

visa
és sémörö
sien, arco
meg

Ant
Teljesen ár
1 tége
Postán 3 t
mentve. 70

Kárp
zsinog
gabona,

po
Zsák

Bosk
Cluj, Str

Ass
Gondolt-e
kufforrás
mindenekel

agy
melyen élet
fertőtli
gőzölés
molyta
feléles
és por
teljesen új

Toll-m
Str. Jas
A megmu
Néhány or

Postai
20 % e

Buziási „Phönix” - ásványvíz

Főlerakat: Cluj, Strada Vladimirescu (Mikes Kelemen-utca No 18)

— Megalakult a temesvári Ceire Mizrachi. Tudósítónk jelenti. Az utóbbi hetekben lezajlott nyolcadik erdélyi országos cionista konferencia kapcsán most egy igen öröndetes hírről számolhatunk be, mennyiben a konferencia tartama alatt megjelent mizrachista delegátusok közül Wasserstrum váradi központi elnök, Hirsch Emanuel a szigeti Mizrachi alelnöke és Ráth Efraim valamint Leitmann Sándor megalakították Temesváron az országos Zeire Mizrachi ifjusági csoportját. Az egyesület elnöksége a következők: Elnök: Peri Sotamon elnök, Grünberger Chaim alelnök, Grünberger S. Léb pénztárnok és Teszler Márton elnök. Az alakuló gyűlésen Hirsch Emanuel egy igen magasívóju héber nyelvű beszédben ismertette a mizrachij ifjuság célkitűzéseit.

— Eljegyzés. Barminka Böskét Margittáról eljegyezte Schwartz Ottó Lajos Clujról. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kölcsönös biztosítással akar a dévai Közgazdasági Tanács kísérletezni. Déváról jelenti: A dévai Közgazdasági Tanács elhatározta, hogy a kebelén belül egy csoportos kölcsönös biztosító társaságot fog létesíteni s az abból elerendő haszonnal magát adminisztrálni is fogja. A tanács rendkívüli közgyűlése vasárnap, június 24-én fog lezajlani s ezen fog eldőlni, hogy valóban megvalósítják-e ezt a tervet? Déva közönsége érdeklődéssel tekint a közgyűlés elé.

— Rakowska Nadja hercegnő szombaton este fellép az újságíróklubban. A Monostori-ut 18. szám alatti újságíróklub kerthelyiségének szombatesti ünnepélyes megnyitása alkalmából az újságíróklub vezetőségének felkérésére fel fog lépni Rakowska Nadja orosz hercegnő, aki jelenleg a Pallace-ban aratja sikereit. A műsoron ezenkívül még két nagyszerű táncművész fog szerepelni: Orest Severro, az erdélyszerte jól ismert balletművész és Jakab Juci táncművész. Amennyiben rossz idő lesz, a táncestélyt a téli helyiségben tartják meg. Vasárnap d. u. ugyancsak az újságíróklub kerthelyiségében a zsidó nőgyógyász rendez mesedélután, amely este szépségversennyel világpostával, konfettisatával stb. egybekötött táncmulatsággal fog folytatódni.

— Felemlik a francia miniszterek fizetését. Párisból jelenti: Poincaré miniszterelnök elhatározta, hogy az eddigi évi 80 ezer frankról évi 180 ezer frankra emelteti fel a miniszteri fizetéseket. A miniszterek autótartási költségek címen eddig 25 ezer frankot kaptak, amelyet most 50 ezer frankra emelnek fel.

— Ezer frank Karl Kraus kéziratáért. Karl Kraus, a Fackel kiadója és írója éppen egy hozzátartozik Bécs képehez, mint a tefansturm, a Prater vagy a Burgtheater. Ez az alacsony, mosolygó, szemüveges emberke, aki mellel minden élő német író között a legjobban ismeri és tudja a német nyelvet, már évtizedek óta dobja piacra a Fackel piros füzetét, amelyekben szellemesen és gnyosan harcol minden ellen, amit polgári nagyképűségnek vagy frázisnak tart Karl Krausnak Bécsben kevés barátja és sok ellensége van, de legnagyobb ellenségei talán az újságok közt találhatók. És Kraus a Fackel minden füzetében folytatja a késhegyvágó harcot egyes bécsi lapok nagyképmérete és frázistömege ellen, néha-néha megengedve magának azt a tréfát, hogy egvegy jól sikerült felhívást is elhelyez kedve az újságjaiban. Különböző komoly német nyelvészettel foglalkozik. A bécsi V. H. Heck híres autózramkereskedés most Karl Kraus egy kéziratát alánka katalógusában a következőképpen:

— Sajatkezű szignált kézirat. «A rim». Ötvennégy sűrűn teleírt kis októv oldal. Korrekturákkal és huzásokkal. Ezer svájci frank Először s valószínűleg utoljára fordul elő, hogy Karl Kraus kézírata kereskedelmi forgalomba került, mert Kraus még soha egy kéziratát sem adta ki kezéből. Ezúttal csak azért fogadta el ajánlatunkat, mert köteleztük magunkat, hogy a vételár tekintélyes részét illetékonv célra fordítjuk. Karl Kraus kijelenti, hogy ez az eset többé nem ismétlődik meg és összes kézíratait egy bécsi nyilvános könyvtárra fogja hagyni.

— Rachel D. Orange Déván. Déváról jelenti: Rachel D'Orange kisasszony, aki tudvalevőleg lóháton indult Párisból Bukarestbe, a napokban Paun román ezredes kíséretében Temesvárról Dévára érkezett. Reggel hétkor a város végén a katonaság részéről Anghelescu őrnagy s a polgárság részéről Perian Péter polgármester fogadták. A bátor amazon már délután tovább folytatja útját Szeben felé, ahonnan Bukarestbe fog menni. Doranger kisasszony volt az, aki néhány évvel ezelőtt Párisból Berlinbe és vissza lovagolt, mindenütt sőt az egész világon feltűnést keltve különös vállalkozásával.

— Meghalt Bede László máramaros-szigeti ref. lelkész. Ezrekremonó gvaszólo tömeg részvételével temették el az elmúlt hétfőn a váratlanul szívizületében elhunyt, városszerzte faji és felekezeti különbség nélkül köztiszteletben álló Bede László szigeti ref. lelkészt. A közszeretnek öröndő egy házférfit az utóbbi időben egyesek részéről ellene megindított hadjárat keressitette el olyannyira, hogy szívbaüt kapott. Azzal a tragikus mondással is hunyta be szeméit, hogy nem tudja elfelejteni, hogy megrontói mit tettek vele — ez viszi a sírba. Egyébként az ő nevéhez fűződik az amerikai református egyház megszervezése. A temetésén az itteni hatóságok fejei és az összes felekezetek papjai és hitközségi képviselői jelentek meg. Az elhunytat özvegyén kívül négy árván maradt gyermeke és nagykiterjedésű előkelő rokonsága gvaszólja.

A Continental motorbicikli-gummit megbízhatóság és tartósság jellemzi. Profilja felülmulthatatlanul véd csuszás ellen. Egyenes pályán a siklást meggátolja a gummi barázda, a hajlásoknál pedig a három oldalborda és az oldaliömlők. — A Continental motorbicikli ballongummija a legcsodásabb rugórendszer fölött rendelkezik.

Continental

— A kolozsvári Izraelita Nőgyűlet június 24-én, d. u. 5 órai kezdettel nagyszabású, gazdag programu gyermek mesedélután rendez az Újságíróklub kerthelyiségében, amely kedvezőtlen idő esetén a termekben lesz megtartva. A gyermekek szórakoztatására sárol bőven gondoskodik a következő műsor: Dr. Hamburgné Beesky Irén úrnő meséi, tornagyakorlatok, kabarészámok, szépségverseny, konfetti virág és szerpentincsata és egyéb különféle multságok fogják a bájos gyermeksergeget kacagásra és jó kedvre hangolni. Műsor után tánc a gyermekek részére este 9 óráig, ezen túl pedig a felnőttek fogják a gyermekek által bevezetett jókedvet és hangulatot, táncal egybekötve, folytatni a késői órákig. A közönség szives párt fogását és minél nagyobb számban való megjelenését kéri a Nőgyűlet.

— Gombamérgezés miatt egy család öt tagja meghalt. Budapestről jelenti: A szomszédos Kispessten egy nyolc tagu család tegnap gombamérgezés következtében halálosan megbetegedett. A család tagjai közül ketten néhány órai borzalmas kínlás után meghaltak. Minden orvosi segítség ellenére a mára virradó éjszaka még hárman meghaltak. A többiek állapota is életveszélyes.

* Nobile tábornok az északi sarkon meglepetéssel hallotta, hogy ismét megnyit a régi Dick-féle úttal then S. Sr. Regina Maria 7. Parti textil áruház, mely cég tulajdajai olcsó hirdetésére felhívjuk az olvasó figyelmét.

* Bitte. Wir erbitten allen unsere Freunden und edle Gönner dass Sie un seren Vertreter, Hochwohlgeboren Herrn Aron Lichtenstein mit allen Möglichkeiten, und ihm in seiner Mission zu verhelfen. Die Leitung der Gewerbe Jeschiwa Iclod jud. Somes.

— Egy beteg ember kérése. Egy családost, fiatal ember, akit a háborúban szerzett betegsége képtelenné tesz bármilyen munkára, ezton esedezik a jószívű emberekhez, tegyék lehetővé számára, hogy Buziási-fürdőben kezeltesse magát. Adománvok e címre kéréstnek: Grün Natan Cluj, Str. Gen. Poetas 7.

SIPOS, CLUJ
Calea Reg. Ferdinand 8.

Szép lenne lába, keze,
Ha harisnyát, keztüüt
Sipos-nál venne!

Calea Reg. Ferdinand 8.
SIPOS, CLUJ

— Szédületes orvosi botrány Párisban. Párisból jelenti: A parfümkiadónak, Cotynak kiadásában megjelenő „Ami de Peuple” című lap rettenetes orvosi botrányról számol be. A hír nemesak Páris, de egész Franciaország közönségét is izgalomba hozta és amennyiben igaz, akkor Páris törvényszéki tárgyalásokra és közönségének hamarosan meg lesz a maga legújabb szenzációja. Az „Ami de Peuple” cikke szerint az egyik fiuinternátus orvosa összejártsva egy igen jónevű párisi sebészsel, a legtöbb növendéknel vakbélgyulladást állapított meg és a növendékek legnagyobb részét, természetesen megfelelő honorárium ellenében megoperáltatta a sebész által. A lap tudni véli azt is, hogy az internátus orvosa felesbe dolgozott az illető sebészsel, ami valószínűvé válik abban a pillanatban, ha megmondjuk, hogy a szóban forgó intézet Páris leggazdagabb és legelőkelőbb internátusa, amelybe kizárólag gazdag szülők gyermekeit veszik fel.

Első romániai orth. izr. leányotthon és internátus
szeptember hó 1-én nyílik meg Oradeán (Nagyváradon) az első romániai orth. izr. leányotthon és internátus, intelligens szülők leánygyermekéi részére.

Olcsó ellátás, szigoru családi nevelés, első-rangú tanári felügyelet, kézimunka, zene és idegen nyelvek — kitűnő referenciák.

Komoly érdeklődőknek prospektust küldünk. Jelentkezés július hó 25-ig, miután csak korlátozott számban vétetnek fel növendékek.

Schwartz Menyhértné, Oradea (Nagyvárad) Avram Jancu (Kossuth-u.) 2.

Telefon 4-93.

Írógépek
Egyes használt állapotban. Ugyiszintén számolós és sokszorosító gépek állandóan nagy választékban kaphatók. Nagy speciális javító műhely. Gépek karbantartását vállalom.

Finkler Antal
Cluj, Str. Reg. Maria 9.

viszketegséget
és sümörös bőrbajt a test bármely részén, arcon, fejen, kezen, lábakon is megszüntet Dr. Biro-féle

Antrasol pasta
Teljesen árt. imatlan. Ne fogadjon el mást
1 tégely ára 60 lej.
Postán 3 tégelyt 180 lejért küldünk bérmentve. Főraktár: Dr. Biro gyógyszerár Cluj (Kolozsvár)

Kárpitos kellékek
zsinegek és zsákok gabona, liszt és gyapjúnak.

Vizmentes
ponyvák.
Zsák és ponyva kölcsönzés

Boskovics József
Cluj, Strada Regina Maria 15.
Telefon 9-10.

Asszonyom!
Gondolt-e arra, hogy mi a betegségek kútfőjára? Nem, mert ellenségeiben mindenekelőtt legfontosabbnak tartaná

Ágy tollát
mely a életnek legalább 1/3 részét eltölti,
fertőtlenítés
gőzölés
molytalanítás
felélesztés
és portalanítás végett a
teljesen új rendszerű gépeket felszerelt

Toll-megmunkáló gyárnak
Str. Jasler (Nagyszamos-u.) 14. átadot.
A megmunkálásnál bárki jelen lehet

Postai küldeményeknél
20% engedmény!

Vegyileg fest, tisztít CZINK, Cluj.

Postai küldeményeknél
20% engedmény.

Közgazdaság

A kolozsvári Viata-nyomda ellen elrendelték a csődöt

A vállalat státusa szerint az aktívák 14 milliót, a passzívák nem egészen 9 milliót tesznek ki

(Cluj-Kolozsvár, június 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári Viata-nyomda, melynek zavaros helyzetével legutóbb részletesen foglalkoztunk, pénteken délelőtt beadványt intézett a törvényszékhez, amelyben csődöt kér maga ellen. A beadvány, amelynek aláíróiként Sima Jacob és Berar Gheorge szerepelnek, a vállalat vagyoni helyzetét is vázolja. Eszerint a nyomdávalattal berendezését 6 millió lejre, vagyis a számlaszerinti összegre, míg a Mária királyné-uca 36 alatti háromemeletes palotát 8 millió lejre értékelik a cég vezetői. A 14 milliónyi aktívával szemben a passzívák összege 8 és 9 millió között mozog, ebből banktörtetés 3 és félmillió, áruhitelzők 2 millió 500 ezer lej, a többi külföldiekkel szemben fennálló tartozás.

Ezenkívül azonban van egy körülbelül 5-6 millió tartozás, amelyet a csődkerők jötti követelésnek minősítenek.

beadványukban a vállalat vezetői azzal indokolják csődkerésüket, hogy bár a Viata-nyomda erősen aktív, bizonyos körülmények összetetszása folytán nem képes többé fizetési kötelezettségeinek eleget tenni. A fizetési zavarok okát Sima és társa abban a szerződésben jelölik meg, amelyet Rutherford newyorki polgármesterrel, a millenista szekta világszervezetének elnökeivel kötöttek egy évvel ezelőtt. Ennek idején ugyanis

a Viata-nyomda egy ötmillió lejes dollárkölcsönt vett fel 7 százalékos és tízevi visszafizetésre.

A kölcsönt Rutherford jelzálogilag betábláztatta a vállalat vagyonára. Később azonban az eredeti szerződést odamódosították, hogy a kölcsönt munkaszolgáltatásban fogja a Viata-nyomda megfizetni. Ezen az alapon Rutherford állítólag nem egészen egy év alatt 5 millió 400 ezer lej értékű kiadványt rendelt és vett át a vállalat

lalatól, amely ezt a hatalmas szállítást csakis hitelre vásárolt anyaggal volt képes lebonyolítani.

Közben az ismeretes nézeteltérések következtében konfliktus tört ki Rutherford és Simaék között, akikről — a beadvány szerint — a millenista központ követelte a már árban leszállított 5 millió kölcsön visszafizetését, mert különben nem hajlandó a vállalatot feloldani a jelzálogolás alól. Ezekre a hírekre

a Viata hitelezői is megmozdultak a pénzükről, de a hiteleben is kimerült nyomdávalattal nem tudja fizetési esedékességét rendezni.

habár a vállalat erősen aktív. Tekintettel arra, hogy az időközben Rutherforddal folytatott kiegyezési tárgyalások sem vezettek eredményre, Sima Jacob és Berar Gheorge kényszerítve látták magukat arra, hogy megkérjék a csődöt maguk ellen.

Még a csődkerés benyújtása előtt a vállalatnál erősen érdekelt Banca Agrara és több magántőkés is hajlandónak nyilatkozott a Viata-nyomda szanálására, de a bonyolult jogi helyzet miatt ezek a tárgyalások félbeszakadtak.

A kolozsvári törvényszék meg pénteken délután tárgyalás alá vette a Viata-nyomda beadványát és annak alapján elrendelte a vállalat ellen a csődöt. Csőd-tömegmondókká dr. Metes Pétert nevezte ki a bíróság. A követelések bejelentésének határideje szeptember 10., a követelések verifikálása október elsején, a csődválasztmány megalakulása pedig október 4-ikén fog megtörténni.

A vállalat ellen egyébként egyik kolozsvári törpebank a cég vezetői által erősen vitatott félmillió kövétel miatt pénteken délutánra árverést kért, amelyet azonban nem lehetett megtartani.

30 százalékos áremelkedés várható a tüzfapiacra. Az erdélyi tüzfapiacra egy-két hét óta szilárduló tendenciát mutatnak az árak. Ezt az áremelkedést fakereskedelmi körökben egyrészt a tüzfatermelők kartelljével hozzák összefüggésbe, de ezenkívül szerepe van a július elsején életbelépő új vasuti tarifának is. Az új thérdiszabás ugyanis átlag 25-30 százalékkal fogja megdrágítani a tüzfifa belföldi szállítását. Az a vagon tüzfifa, amelynek a szamosmenti Szurdok

állomásról Kolozsvárra való szállítása ma még 1600 lej, július elseje után 2100 lejbe fog kerülni. Kissebesről pedig a jelenlegi 900 lej helyett 1200 lej lesz. Feltehető egyébként, hogy az új vasuti tarifa szintén szándékosnak tekinthető módon fogja megnehezíteni egyes belföldi városok, így elsősorban Kolozsvár tüzfifaellátását. Tekintettel arra, hogy az export-tüzfifa vasuti fuvardíja lényegesen olcsóbb lesz a határmenti fatermelők Magyarországra fognak az eddiginél is nagyobb

mértékben gravitálni, a marosmenti fatermelők pedig Galacon át a mediterrán és keleti piacok felé, úgy hogy Kolozsvár környéke könnyen tüzfifa nélkül maradhat a télen. Az új tarifával kapcsolatban egyébként tüzfakereskedői körökben ismét sok a panasz a vagonhiány, illetve a vagonkialakítás körüli anomáliák miatt, amelyeknek az a látszata, hogy a vasut igyekszik az esedékes szállításokat elhalasztani, hogy azok lehetőleg már a magasabb fuvardíjakat fizessék. Ezzel magyarázzák azt is, hogy míg réges körülmények között átlag 60-80 vagon tüzfifa futott be naponta Kolozsvárra, ma alig 20 kocsi érkezik a városba.

Elrendelték a csődöt az aradi Egyesült Bank ellen. Az összeroppant aradi Egyesült Bank Rt. régóta húzódozó ügyében, többrendbeli sikeresnek ígérkező mentőakció után, mégis bekövetkezett a csőd. Az intézet ellen, mint ismeretes, az utóbbi napokban újabb csődkeréseket nyújtottak be, amelyek tárgyalását azonban a törvényszék június 30-ig elhalasztotta. Annál varatlanabb módon következett be tehát a bíróság június 20-iki döntése, amellyel az Egyesült Bank ellen elrendelte a csődöt. Csőd-tömegmondókká sorolás utján dr. Robu Jánost, helyettesévé pedig Munteanu György ügyvédet nevezte ki a bíróság, míg a leltározás megkezdésére dr. Beles Jenő királyi közjegyzőt delegálta. A követelések bejelentésének határidejét szeptember 21-ikébe állapították meg.

Milyen érdekelttség veszi át a marosvásárhelyi téglagyárat. Tudósítónk jelenti: Marosvásárhelyi ipari és kereskedelmi köreit annak idején élénken foglalkoztatta a marosvásárhelyi Agyag- és Téglagyár Rt. ügye. Emlékeztetesen két évvel ezelőtt a téglagyár csődbemenetelének hullámokát vert fel a közgazdasági életben, amely csak nehezen csillapodott le. A részvénytársaság részvénytárgyalását, mint megírtuk, 1 millió 140 ezer lejért árverezték el, most pedig komoly közgazdasági körből tett értesülések alapján azt is közölhetjük, hogy miképpen fog az új érdekelttség megalakulni. Az új részvénytársaságban dr. Tischler Márton, a Marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár vezérigazgatója 40, a Sennensieb Testvérek fatermelő cég 30, Fekete Manó pedig ugyancsak 30 százalék erejéig vállalt érdekelttséget.

Amateurok, fényképészek!
Fényképezési cikkeiket a legolcsóbban **BERNAT** papíráruházánál, Piata Unirii 29. sz. alatt **szerezhetik be.**

Zongorát Sternberg
bizalmi a világkörüli
részletre is.
Költözés miatt leszállított árak.

A bruttó súly után kell elvámolni a banánt. A pénzügyminisztériumnak tudomására jutott, hogy egyes vámhivatalok a gónysúlyszabály helytelen alkalmazásával vámolják el a behozott bananszállítmányokat. Általános tájékoztatás végett a minisztérium közli, hogy a banánt nem a valóságos tiszta súly, hanem a bruttó súly szerint kell elvámolni.

Újabb könnyítés a zsákok importálásánál. A pénzügyminisztérium közölte a vámhivatalokkal, hogy a zsákok behozatalánál, ha az importálók általános ismeret iparosok és malmosok, az illetékes kereskedelmi kamara véleményezése nélkül is alkalmazják a vámtörvény 530. tételének második jegyzetében foglalt kedvezményt. A kamarai bizonylatokat a jövőben csakis a hivatalos zsákkereskedők fogják megkövetelni.

Világhírű nyaralók és udulók
Pensiók, internatusok, leány- és fiúotthonok.
Havi ellátási díj tanulóknak 150 P, felnőtteknek 160 P, mely hetenkinti változtatással négy nyaralóhelyre érvényes. Ezer személy referenciája.
Kérjen prospektust (válaszbélyeg).
Pestalozzi Internátus Iroda
(Fédération Internationale des Pensionnats Européens).
Budapest V., Alkotmány-u. 4. l.
Telef.: Teréz 242-36. Telef.: Teréz 242-36.
Nyaraló és üdülőtelepek:
Magyarországon: Budapest, Siófok, Balatonsződ. Svájcban: Gené, Lausanne, Neuchâtel, Luzern, Montreux, Zürich, Lugano, St. Moritz. Franciaországban: Paris, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix les Bains, Grenoble, Evian (genfi tó); a francia Rivierán: St. Raphael, Cannes, Nizza, Juan les Pins, Monte Carlo, Menton. Olaszországban: San Remo, Nervi, Venecia, Bordighera, Abbazia, Riccione, Roma, Nápoly, Palermo. Ausztriában: Wien, Zell am See, Linz, Innsbruck, Salzburg, Ischl. Belgiumban: Ostende. Angliában: London, Cambridge, Brighton, Folkestone. Afrikában: Algír, Tunis.
A *gal jelölt helyek internátusok, fiú- és leányotthonok, pensionatusok — felnőttek részére is, nyitva egész évben át.
A többi helyek július, augusztus és szeptember hónapban vannak nyitva. Társas utazást kedvezményekkel (25-50%) külön dírtól Pullman-kocsik. Internátusi díjak Budapest-en havi 90 P, külföldön 110 P.

TÖZSDE

A piac változatlan

DEVIZÁK	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárás						
Zürich	3160-3165	—	—	49075	3155	1105625	13688	60070	1928
Newyork	163 0 16325	51870	51870	2547	16325	57350	71010	3375	—
London	79725-79775	253075	25 012	12420	79775	2 9750	346362	16473	4878112
Paris	640-615	2038	203750	—	143	22 250	2789	132750	393
Milano	860-864	272550	2 27	13390	861	3016	373175	17747	52650
Prága	485-48675	1537	1537	—	484	169950	210437	—	29650
Budapest	2860-2875	904550	904550	—	2850	—	12372	58835	—
Belgrád	—	91320	91 50	—	292	1 0950	124975	593850	176
Bukarest	—	31750	31 50	1550	—	351	431	206250	61
Vársó	—	581750	581750	—	1850	6430	7964	3784750	—
Bécs	2305-2310	730250	730250	—	23	807375	—	47462	—
Berlin	3915-3920	1239750	12395	—	3910	43705	46955	80640	—

1000 lej árfolyama: Zürich (uto) 31750, Paris 1550, Budapest 351, Bécs 43400, Prága 20625.

Teszler
posztó nagyáruházában
Nagy választék
szövet és hélésárunkban
Főpostával szemben

A Kínizs
a b
Akerületi befejeztek és mo került volna a tehetetlen a miatt. Kivétel bajnokságát látszólag az e —Banatul 6:1 bel a Kínizs látszott. Most nem minden e szövetség a K kifolyólag, a B nizzit elütötte rint a Banatu de a Kínizsi t bele a drakók tában a Közszág sportköz tör pálcát, m mely külföld zentálni orszá családunk kéze is ügyben.
A Cluj ker temesvári ker bajnokság sor már a maros a Muressele is az Universitat kiindulva, hog zesen Bradead latlanul szere pontok levona kint a el el volt, a NAC — és mint ilyen vel szándékos Bradet a Cluj hogy körülm de a hibás tul segítségére v adatok beáll megemlítjük, nappal ezelőtt mégis a Cluj kezelt távrat a részere Bradead futbálszakoszt csakis egy me Amint hírlík hozzá bajnoks Romanja—Ha melyet a vesz de arra elinté Ezen óvás ug arra még viss
A Haggibb 24-én a Hagg szerepel, aho bajnoka, a M júk, hogy a M Muressele szem mérkőzés bír kinek objektív sima lefolyás kézzel fogja n lengéseket.
Tennisz: A Haggibbor L lan érdeklődés C. Victorien kerülnék lebo díj mellett.
Egeres: M (1:0). A fiata nye általános nyászlétük de lanul hagyta raskodott, ő e
Az Univer Clujon a ker lamint a Tat bajnoki viad gyát, addig a szik pályaf reorganizált első csapatát CFR kitünő e kerrel.
Hirdess

SPORT

A Kinizsi elvesztette a bajnokságot

Akerületi bajnokságokat mindenütt befejezték és most az elődöntők lejátszására került volna a sor, de a központ teljesen tehetetlen a beérkezett óvasok özöne miatt. Kivétel nélkül, minden kerület bajnokságát megóvták. Temesvár volt látszólag az egyetlen hely, ahol az UDR —Banatul 6:1-es eredmény következtében a Kinizsi bajnoksága bizonyosnak látszott. Most filmszerű gyorsasággal, a nem minden érdektől ment kerületi sport-szövetség a Kinizsi—Rapid mérkőzésből kifolyólag, a Banatul óvása alapján a Kinizsit elűtötte a bajnokságtól. Ezek szerint a Banatul volna a kerület bajnoka, de a Kinizsi természetesen nem nyugszik bele a drákói ítéletbe és igazának tudatában a Központhoz fellebbezett. Az ország sportközvéleménye a Kinizsi mellett tőr palást, mert ő az egyetlen csapat, mely külföld előtt méltóan tudja reprezentálni országunk futballsportját. Nem eszódunk, ha a tőlünk elszármazott keze is benne van ezen ominozus ügyben.

A cluji kerület futball bajnoksága. A temesvári kerületnél érdekesebb a cluji bajnokság sorsa, ahol a bajnok Romania, már a marosmenti alkerület bajnokával, a Muressel is lejátszotta mérkőzését. Itt az Universitatea a bajnokaspiráns abból kúndulva, hogy a Romania több mérkőzésen Bradeat a NAC játékosát jogosulatlanul szerepeltette és ezért a büntetőpontok levonásával az Universitatea foglaltat a el helyét Bradea a NAC játékosá volt, a NAC—Bihorul Iuziból kifolyólag és mint ilyen 4 hónapra letiltották, mivel szándékosan bolyrugott ellenfelébe. Bradet a cluji kerület legizolta anélkül, hogy körülményeket kivizsgálta volna, de a hibás tulajdonképpen a Romania, mely segítségére volt játékosának a valótlán adatok beállításában. Kuriozumképpen megemlítjük, hogy a Bihorul több hónappal ezelőtt oszlatta fel futballcsapatát, megis a cluji kerület egy most utóbb érkezett távirat alapján igazolta a Romania részére Bradeat, mely közli a Bihorul futballszakosztálya feloszlását és amely csakis egy megrendelt távirat lehetett. Amint hírlik az Universitatea felszínre hozza bajnoksága támogatására az ősi Romania—Haggibbor mérkőzés ügyét is, melyet a vesztes Haggibbor megóvott, de arra elintéző választ még nem nyert. Ezen óvas ügye meglehetősen érdekes és arra még visszatérünk.

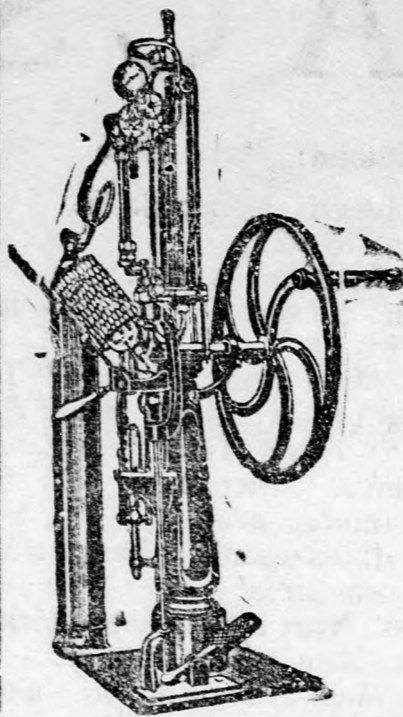
A Haggibbor Vasárhely. Vasárnap. 24-én a Haggibbor Vasárhelyi vendég-szerpel, ahol a marosmenti alkerület bajnoka, a Mures lesz az ellenfele. Reméljük, hogy a Haggibbor lelkes gárdája a Muressel szemben is megállja a helyét. A mérkőzés bírása Calusei főhadnagy lesz, kinek objektivitása garancia a mérkőzés sima lefolyása és aki valószínűleg erőskezettel fogja megoldani a molnártaljai kilengéseket.

Tennisz: A vasárnapi Tennisz Club—Haggibbor Lupu-kupa küzdelmet osztatlan érdeklődés előzi meg. A mérkőzések a C. Victoriei 117 sz. a tennispályákon kerülnek lebonyolításra 20 lejes belépődíj mellett.

Ezeres: Minera—Sparta, Gherla 1:1 (1:0). A fiatal bányászcsapat teljesítménye általános elismerést vívott ki, sőt bányászletük dacára egy 11-est kiaknázatlanul hagytak. Korach Ernő kitűnően bíraskodott, ő egyben a Minera intőzője is.

Az Universitatea és KAC vidéken. Mig Clujon a kerületi atletikai, kerékpár, valamint a Tatar-kupáért a középiskolák bajnoki viadala képezi a szenáció tárgyát, addig az Universitatea Turdan játszik pályafelavató mérkőzést a TSC reorganizált csapatával. A KAC teljes első csapatát szerepelteti Dejen az ottani CFR kitűnő együttese ellen, remélhető sikerrel.

Hirdessen az Uj Keletben

Batiz--dr. Jeszenszky

Cluj, Calea Victoriei No 99.

szikvizgép- és sifonfejgár aluminiumból és zintből

Telefon - interurbán 8-82.

A közegészségügyi törvényeknek megfelelően gyárt: cifonfejeket, szikvizgégeket bármely nagyságban. **Bereneox**: szikviz, kristályvíz gyárat, legkisebből a legnagyobb üzembírásra.

Raktáron tart: Eredeti csehlovakiai szikviz, cracheris és kristályüvegeket. Összes gumialkatrészeket, angol onesöveket. — Használt szikvizgépek szakszerű javítását vagy azok becsereését vállalja.

Szerelő mindenkor rendelkezésre. Utógarabok névedzés, ártikelezés és fémcsiszolás. A kisenevi kiállításon aranyéremmel kitüntette.

בעקאנטמאכונג

לוח לשנת תרפ"ט אין וער ש'ארבע אויספיהרונג איז יעצט ערשיענען. פֿערנע- אויט ערשיענען אין לוח פֿאן 152 אדרע. 70 פֿערנאנגענע אונד 82 קאממענע אדרע ועדד אינטערעסאנט אויסגעריכענטע מיט אין שליסעל, וועלכער ערקלארט אונד בעלעדערט נאך נעווי דיא אויסרעכונג. זיינע הויפט-בעציעדונגסקוועללע דיא לוחות: Uj Kelet könyvosztálya, Cluj Str. B. L. Pop 10

אדרע בייא

Farkas Márton, Cluj Str. Marinescu No. 26.

מוכרי ספרים בעקאמען 10% רחמטא

SZABÓ IMRE
örténeti regénye

Az utolsó máglya

könyvalakban
is megjelenik. — A számozott peidány ára 120 lei.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában, Cluj, Str. Baron L. Pop No. 10.

Egy komoly szó a szemüveget viselő közönséghez

Mindaz k, akik szül-téstől fogva, avagy későbbi külső behatás folytán kénytelenek szemüveget viselni, külsős gondot kell fordítsanak arra, hogy — akár saját maguk válasszák, akár orvos által előírt szemüvegük — pontosan feleljenek az arcukhoz találó keretet kiválasztásuk.

Amilyen lényeges, hogy kényes esetekben az üvegeket orvos írja elő, éppoly lényeges azoknak, akik sokat írnak, olvasnak, avagy precíz rajzokat, mechanikai munkát végeznek, hogy a **keretet** szaklátszerész válassza meg; szakszerűen formálja azt a fejalkat és arc szerjint.

Ezen okok figyelembe vétele Inéltotta Kolozsvár alantgyezett, legrégibb szaklátszerész céget azon — nyugaton régen bevált rendszer bevezetésére, hogy minden darab — üzletében összeállított szemüveget cégjeggyével ellát, a **kereten** előforduló deformációt, vagy 10-est 2 éven át díjtalanul végzi és erről írásbeli garanciát vállal.

Azon biztos hiszemben, hogy az intelligens közönség ezen endzer előnyeit felismeri és értékli, kérem szives pártfogásukat.

Kun Mátväs Fia
szaklátszerész
Cluj, Calea Victoriei 12. szám.
Alapítási év 1864

Mindenkinek érdeke, hogy olcsó harisnyádrainkról meggyőződjön!

- Garantált tartós flórharisnya Lei 79—
 - Hibamentes tartós selymharisnya 79—
 - Cérna flórharisnya — — — 69—
 - Füdeko cérnharisnya — — — 110—
 - Selymfényű muslinharisnya — — — 140—
 - Női glazkezttyük — — — 210—
 - Szarvasbőr kezttyük, fehér és sárga színben — — — 280—
- Valamint férfi harisnyák, női és férfi cérnakezttyük mélyen leszállított árakban.
- Közt **női kosztümök** gyönyörű színekben **1200— leittől** feljebb.
- Helios Aruház, Főter 7.**
Vidéki megrendeléseket posta- vagy okmánybélvel beküldése ellenében is eszközünk.

Model 92 és Portable **REMINGTON** Model 92 és Porta bite
a világ legjobb írógépei
Revész Ernő, Targu-Mures.
Kérjen ajánlatot!

Móta az „URSUS” SÖRGYAR Részvénytársaság a Czel-féle kolozsvár-monostori sörgyárat megvette

a régi jó monostori sör már nem Czell sör, hanem „Ursus”-sör

elnevezés alatt kerül forgalomba. Az „Ursus”-sör tehát nem tévesztendő össze a „CZELL” elnevezés alatt forgalomban levő sörrel, amely Brassó mellett Derestyében készül.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bért meg mellékelve van. Eljegyzési írek díja 25 lej, előfizetőknek 15 lej.

Utazók! BERKOVICSNE
vendéglője megnagyobbítva
Oradea, Str. Nicolai Iorga 19.
Zöldfa-u. Mérsékelt árak. Külön házikó nyha

T. Hölgyeim! Tekintsék meg saját készítményü bubi, tranz-parókkakat formáió, poschtise
Hat hónapos villanyos ondírlás, speciális festés és minden különleges ékek eszkimában. MUSSA, Cluj Str. Memorand. 10.

Kiadó
sü-gösen berendezett fűszerüzlet, lakással, más vállalkozás miatt. „Sürgös” jelgére kiadoba.

Különbefáratu szoba butorral vagy anélkül kiadó. — Györgyfalvi-ut 27.

Egy zsidó szakácsnő ajánkozik orf. kóser házhoz. Cim a kiadóban. 6:9

Butorozott szoba kiadó. Ertekezni Ráthinal, Honvéd-u. 12.

Butorozott uccai különbefáratu szoba jul. 1-re kiadó Fadrusz János-u. 7.

Lakást kaphat egy esetleg két urileány zongora- és fürdőszoba használattal is. Cim a kiadóban.

Egy szép uccai butorozott szoba 2 vagy 3 fiatalem. em k július 1-re olcsó kiadó. Rudolf-ut 14. 654

Intelligens, varrni kezi unkálni tudó zsidóány. Hemenne gyemekek m. — Cim „Szerény” jelgére a kiadóban. 650

Butorozott különbefáratu szobát, belvárosban kécs két fiatalember. Ajánlatokat „Rendes” jelgére kiadoba.

Keresek román vagy német nyelven beszélő vizsgázott betegápolót Bucurestibe. Cim: Adler, Cluj, Calea Dorobantilor 41. 666

Zongoraórakat ad végzettak. Énista esetleg gyakorlással is. Cim a kiadóban.

4
olcsó ifjusági könyv

Tábori Piroka: A szamos-parti gyilkosság 40—
Jókai Mór: A laotungi emberkék 25—
Kosáryné Réz Lola: A boszorkányvár 25—
— Az elvarázsolt kastély 40—

A CLUJI **TACAMUL**
ezüstárgyárban készült minden darab evőeszköz és díszárgy ezen gyárral van ellátva.

800-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb eszközületben megrendelhetők. — Viszonteladóknek: „TACAMUL” Ezüstárgyár, Cluj, Strada N. Iorga 11/A
Telefon 4-82. Sürgöncim: „Tacumul”

JAKAB KOVÁCS

Írta: David Pinsky

— Színmű négy felvonásban

Fordította: Szabó Imre

Tamara: Jövök azonnal!
Frume: (Végigmegy a szobán. Csönd.)

Tamara: (belép. Tenyerével rendbe hozza a haját.) Aldott jó hetet kívánok.

Frume: Jó esztendő!

Chaje Pesze: Nézzék csak, itt van most a saját személyében. Boldogságos jó hetet, jó esztendőt drága Tamara.

Tamara: Mi az, hogy saját személyében?

Chaje Pesze: Bizonyára rólad beszélek!

Tamara: Jót? Rosszat?

Chaje Pesze: Rosszat bizony. Egyetlen jó tulajdonságot nem hagytuk meg rajtad! Nem szongott a fülled?

Tamara: Nem figyeltem.

Chaje Pesze: Persze nem sejtetted, miről van itt szó!

Tamara: Talán igen, talán nem!

Frume: Azért jött, hogy partit ajánljon. Találd ki kivel?

Chaje Pesze: Az isten áldjon meg Frumicske, látom, nagyon keveset ért a házasságközvetítéshez. Hagyja csak, hogy én csináljam. Mi majd beszélünk egymással, aztán lassan majd csak történik valami... De csak úgy fejele a falnak, be ajtóstu a házba, az nem megy. Ha ember azt mondja egy leánynak, ide hallgass, partit hozok neked, akkor arra is képes, hogy nyomban elfut. Melyik leány akar házasságot? Hallani nem akarnak efféle dolgokról!

Tamara: Most, hogy nem futottam el, megengedem, hogy kurtábban beszélj.

Chaje Pesze: Kurtábban? Könnyű azt mondani! Mit akar? Nem állunk ki a fagyban. Csináljunk csak úgy, ahogy az asszonyok között szokás, jó sok szavakkal.

Tamara: Ha ezt tudtam volna, inkább kint maradtam volna a promenádon.

Frume: Tovább maradtál volna? Talán nem is volt elég a sétából? A bácsi nemsokára jön vissza az imától és elő kell készítenem a szamovárt. Jente Dwojre, ugyalszik, szintén elfeledtettem, mikor kell hazajönni.

Tamara: Akkor gyujtsam én meg a szamovárt?

Chaje Pesze: Ne gyujtsd meg, hallgass meg inkább engemet. A szamovár nem fut el, de kint a kapu előtt valaki áll és vár. De tudnod kell, hogy engem ideküldöttek, nem is küldöttek, ide cipelték, anyira akar téged valaki feleségül.

Frume: Röviden, minden cikornya nélkül. Jakab a kovács akar!

Tamara: Kicsoda?

Frume: Jakab a kovács, hogy legyen már vége a dolgomnak. Ismered, bizonyára hallottál róla. Ha tetszik, mondj igent és legyen meg a jó szerencse. Ha nem tetszik, mondj nemet és erigy, kétszitsd elő a szamovárt.

Chaje Pesze: De drága Frumicske, egytől szívem, maga elrontja a dolgomat. Egészen elrontja!

Frume: Nem bírom a hiábavaló feleségést. Nem kell sok faxnit csinálni, hiszen nem gyermek és jól tudja, hogy Chajim Simon fia nem fogja elvenni. Poljakov fia sem, Rotschild meg egyáltalán nem. Nem kell hát sokat beszélni. Árva gyermek, akinek nincs hozomány, annak ne legyenek igényei. És ha eltekintek a származástól...

Tamara: (aki egy ideig mereven állott). Igen, a földolog, az maga. Tudom nagyon jól.

Frume: Mit akarsz ezzel mondani. Mi az, hogy én vagyok a földolog? Igazán tudni szeretném, mi lesz abból az örökös nálam való kuksolásod-

ból? Van ennek valami célja? Azt írsz, végig el tudlak tartani?

Tamara: Nincsenek nekem igényeim!

Frume: Köszönöm szépen. Még igényeid is legyenek! De tudni szeretném, meddig akarsz itt jönni a nyakamon. És ha most jön valaki és feleségül akar és ha elvesz úgy, ahogy állasz, mind a pénz nélkül, nem értem, mit kell ezen gondolkozni.

Chaje Pesze: Úgy van, el akar venni, ahogy állasz minden pénz nélkül, sőt ajándékot is vesz neked, amennyit csak akarsz. Úgy beléd van bomolva, hogy erőszakkal idecipelt. Szinte, mintha valami bábitartó ivott volna. Idehozott egészen a küszöb, akkor megállott és leselkedett, vajon csak ugyan bementem-e. Bizonyára, most is kint áll és vár, amíg kiülvök.

Tamara: (gépiesen az ablakhoz megy és kint...)

Chaje Pesze: Látod? Sötét van, külsőben látnád?

Tamara: (visszalép az ablaktól). Kérem, menjem hozzá és mondja meg, hogy...

Chaje Pesze: Hogy... hogy...

Tamara: (halkan). Hogy jó van!

Chaje Pesze: (meglepődve összecsapja kezét). Nagypám, nagy istenem a mennyekben, idenezz, nem hiszek a filennek.

Frume: De azért azt hiszem, jó lesz, ha alaposan meggondolod a dolgot, én nem akarok téged semmire sem kényszeríteni. Bizonyára te is tudod, miéle ember.

Tamara: Nem bánom, néni. Szegény árvának nincs sok meggondolnivalója.

Frume: Most már megint haragszol rám. Nem is így gondoltam!

Tamara: Semmi kifogásom, néni, maga élen.

Frume: Hiszen ha haragszol, azt hiszed, én ezzel sokat törődöm.

Tamara: Akkor meg egyáltalán nem kell vitatkoznunk.

Frume: Sok rosszat tettem neked az életben? Nem tartottalak elég sokáig?

Tamara: Én se tettem magának szemrehányást.

Chaje Pesze: Kedveseim, nézzék csak, úgy úgy maradtam, akárcsak egy agyagból való gölem. Mit is ülök itt? Oda kell futnom hozzá, hogy megmondjam neki. Megmondhatom neki?

Tamara: Hallottát!

Chaje Pesze: Tehát aranykoronát kapok! Arany koronát helyez a fejemre. Úgye még ma meg lehet tartani az eljegyzést?

Frume: Miért úgy sietni?

Chaje Pesze: Miért halogatni? Ha már meglesz, miért ne legyen meg az eljegyzés is. Nagy isten, nem lehet tudni, mi jöhet még! Futok hozzá, úgy érzem, mintha ördögök kergetnének. Új, új, új... Boldog jó hetet kívánok egyelőre... (sietve távozik).

Frume: Mit sietsz úgy?

Tamara: Megyek, befutóm a szamovárt.

Frume: Miért vagy olyan bosszus? Mintha csakugyan hozzákényszerítetted volna.

Tamara: (az aító felé megy).

Reb Áron: (Belép.) Boldog jó hetet kívánok! Miért nincs világosság az ebédlőben? És ki futott ki innen a házból, akárcsak egy öriűt?

Frume: Gratulálhatsz Tamarának. Itt volt Chaje Pesze, egy partit ajánlott Tamarának. Maga a vőlegény küldötte és ő beleegyezett. Sok szerencsét kívánok neki.

Reb Áron: Sok szerencsét kívánok. Ki a vőlegény?

Frume: A vőlegény nem valami különös, de elvégre, ha akarja... Reb Áron: Ki az?

Tamara: Jakab a kovács! Reb Áron: Kicsoda? Kit mondtál? Jakab?! Tamara: Miért ijedezik, bácsi? Talán kifogása van a családja ellen? Reb Áron: Úgy? Tehát azzal... Hiszen... ejnye, ti itten meg akartok tréfálni! (Fruméra néz).

Frume: (bosszusan). Nem tréfa, egyáltalán nem tréfa! Reb Áron: Nem hiszem, ha akarmit is mondasz. Nem tudom mit is... Tamara: Majd el fogja hinni, bácsi, ha ő maga fog idejönni. Talán nem tetszik magának? Nekem nagyon tetszik és a néniem is. Reb Áron: De hiszen... ejnye már... hiszen tudjátok róla, hogy... különben is illet volna talán engem megkérdezni. Mit siettetek annyira? Tamara: (csendesesen kimegy).

Reb Áron: Nem értem, miéle eljárás volt ez? Frume: Miéle eljárás? A leány igent mondott és vége! Reb Áron: És ha igent mondott, azt hiszed, mi ehhez hozzájárulhatunk? Frume: Mi? Azt hiszed, tanácsot kér tőlünk? Árvalány és azt tesz, amit akar.

Reb Áron: Hogy érted ezt? És ha észébe jut kötelet venni, hogy felakassza magát, akkor is szó nélkül tűrhetjük ezt? Tessék, már van vőlegénye, Jakab a kovács! Egy ilyen lump, egy ilyen semmiházi... bocsnat a kifejezésért, egy ilyen szoknyavadász egy ilyen iszákos fráter! Frume: Azt hiszed, nem tudja? Ne kiabálj úgy, mintha megöriűtél volna. Vagy van számára más vőlegény is? Vagy tudsz neki hozományt adni? Ne felejtse el feleségül veszi minden hozomány nélkül, úgy, ahogy van. Reb Áron: Tehát, mert nincs hozomány, dobjuk oda egy lumpnak... egy ilyen kiselejteztnek, egy ilyen semmiházinak.

Frume: Nézzenek oda! Nem is tudod, mit beszélsz! Mi az, hogy dobjuk oda? Senki nem dobja, ő maga ragaszkodik hozzá. Reb Áron: Hogy hogy ő maga? Hogyan jutott hozzá? Frume: Hogy hogy ő maga?! Hát kicsoda ő? Apró kis csecsemő talán? Hál istennek, felnőtt leány és jól érti, hogy valaki mindenestre jobb, mint senki. Minek üljön és kire várjon. Kire? Nem is értem, mit kiabálsz. Ha lump is, mégis keres pénzt, sőt van, azt mondiák, félretett pénze. Igaz, nem vallásos ember, de ha felesége lesz, meg fog változni. Nagyon életrelvő ember, nem kell félni. Majd az úja köré fogja csavarni az asszonyt. Reb Áron: No persze, ezt az iszákos szoknyavadászt, majd éppen ezt fogja az úja köré csavarni! Frume: Már az a tény, hogy meg akar házasodni, amellet bizonyít, hogy be akarja szüntetni régi életmódját. Reb Áron: Tehát, te ezt egy megfelelő partinak tartod? Te azt hiszed... Frume: Én hiszek? Én tartok? Nagy isten, nem is értem magamat, hogy miért beszéltek velem! Reb Áron: Elvégre a te unokahúgod a te fivérének a leánya, de mondhatom neked, ha nem lennél a nagynénje... Frume: Mi közöm nekem mindezekhez és mit akarsz már tőlem. Ő akarta a fiut és ennek én vagyok az oka! Hát kényszerítem? Hiszen elmehegett volna ahhoz a nyálas bócherhez, amikor még az ajánlat volt. Reb Áron: Hallottak ilyet! És

Jó hogy várt!

Nyári árak kiselejtezése!

Jó minőség, mégis olcsó

Eladásra kerülnek:

1000 mtr. kanavász 29
2000 m. Nubia crep 28
1000 m. ingzephir 39
1500 m. mosódelain 39
2000 m. francia voil 47
500 m. dsz. fr.

Grenadin . . . 55

2000 m. francia etamin 58

1000 m. sima liberti 59

500 m. dsz. cloth

fürdőruhának 72

500 m. crep georget 65

500 m. sima poulin

férfi ingre . . . 75

Kész férfi fehérnemű, kelegyevászon, szövetek és maradékok minden elfogadható árban.

Tisztelettel

„PARTIE“

textiláruház,

Str. Regina Maria 7.

régi

DICK üzletben

mit értél most el! Hisz azt mondom éppen, ha nem lennét a nagynénje, ha nem lenne ráutalva a te kegyeidre, akkor... Már nem is beszéltek az előkelő származásáról, vagy arról, hogy egy közönséges kovács, hogy az apja egy fuvaros és azt mondom, amit te mondasz: árvalány, nincs hozomány, szegény leány szóval. Jó, jó, de hogy jön egy ilyen becsületes, tisztelkű gyermek egy ilyen fickóhoz? Hogy tud akarni? Hiszen ez a kovács alig is nevezhető zsidónak... És te el akarod hitetni vele, hogy saját akaratából menne hozzá.

Tamara: (belép. Szemei ki vannak sirva).

Frume: Mi van a teával?

Tamara: Jente Dwojre megjött.

Frume: Mi van a szemekkel? Eső esett bennük?

Reb Áron: Mondhatom, ragyogó parti. Jakab a kovács! De légy nyugalom, nem kell sírnod! Idejön és szépen el fog menni. Csak tudni szeretném, hogyan juthatott észébe, hogy neked ajánlatot tegyen. Mondhatom, pimaszság az ilyen fickótól.

Tamara: Kérem, ne szídjá bácsi, hiszen a vőlegényem lesz.

Reb Áron: Micsoda beszéd ez? Tudod mit beszélsz? Hogy érted azt, hogy a vőlegényed lesz? Erőszakkal el lehet valakit venni?

Tamara: Nem erőszakkal, hanem... Frume: Akkor miért sirtál?

(Folyt. köv.)

Árban, ujdonságokban minőségben utóterhelésen az

„IDEAL“ női kalapszalom C. Reg. Ferd. 3.

férfi és női kalap formák, alakítások, szalma átvarrások 48 óra alatt a legújabb divat szerint, gyári árban készülnek. Eredeti Banco és Panama modellek

Rönköt tölgyet díót

vásárol, ugyszintén 40 cm-től felfelé, de 30 cm-től is. Feuerstein Kálmán fakereskedő, Cluj, C. Victoriei 61. Csak komoly tételekre kérek komoly ajánlatot

KIADÓHIVAT

Str. Bar

SZERKESZTŐS

Ejjeli telef

ELŐFIZETESI

Egész év

Felére

Negyedév

Egy óra

XI évfolya

1928 ju

5688